

ΠΛΗΡΩΜΕ ΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Κ Κ Α
1 1 9 8

ΚΩΔΙΚΟΣ ΕΝΤΥΠΟΥ 21 - 0122

«Οὐκ ἀρνησώμεθά σε Φίλη Ὁρθοδοξία...»

Ἡ ΦΩΝΗ τῆς Ὁρθοδοξίας

«ΣΤΗΚΕΤΕ ΚΑΙ ΚΡΑΤΕΙΤΕ ΤΑΣ ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ» (Β' ΘΕΣΣΑΛ. Β' 15)

ΙΔΡΥΤΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ ΒΑΠΟΡΙΔΗΣ

ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1928

ΔΙΜΗΝΙΑΙΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΩΝ ΓΗΝΕΙΩΝ ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΧΡΙΣΤΙΑΝΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΙΟΥΛΙΟΣ-ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2023, ΕΤΟΣ 73^{ΟΝ}, ΑΡ. ΦΥΛ. 1035 ΑΘΗΝΑΙ (Τ.Κ. 106 82), ΟΔΟΣ ΚΑΝΙΓΓΟΣ 32 (Γ' ΟΡΟΦΟΣ)

Όνομαστήρια Μακαριωτάτου Αρχιεπισκόπου κ. Καλλινίκου, 29-7-2023

Μὴ ἀναβάλης τὸν καιρὸν τῆς Μετανοίας

Δημοσιεύουμε τὸ κατωτέρω κείμενο ὡς ἐλάχιστο φόρο τιμῆς στὸν Μακαριστὸ Ἐπίσκοπο Μαγνησίας Χρυσόστομο Νασίμη, ἐπὶ τῇ ἐπετειῶ τῆς 50ετίας ἀπὸ τῆς μακαρίας κοιμήσεως αὐτοῦ (†13/26-7-1973). Πρόκειται γιὰ κείμενο τῆς ἀπαλῆς νεότητός του, πρὸ τῆς εἰσόδου του στὸν ἱερό Κλήρο, δεῖγμα τῆς πνευματικῆς ὀριμότητος καὶ χάριτος ποὺ τὸν περικοσμοῦσε. Εἶθε ὁ Κύριος νὰ ἀναπαύει τὴν ψυχὴ του ἐν χώρα ζώντων!

ΜΕΓΑΛΗ τοῦ διαβόλου ἢ πονηρίας. Ἀφοῦ σὲ πείση ν' ἀποστατήσης ἀπὸ τοῦ Θεοῦ, ἀφοῦ σὲ καταφέρει νὰ καταπατήσης τὰς ἐντολὰς Αὐτοῦ καὶ ἀφοῦ διὰ τοῦ τρόπου τούτου σὲ ἀφαρπάσει τῆς θεϊκῆς ἀγκάλης καὶ σὲ καταστήσει δούλον καὶ ἀνδράποδον ἰδικόν του, φροντίζει ἵνα μηδέποτε μετανοῶν ἀποσκιρτήσης τῆς ἐξουσίας του.

Μετέρχεται μέσα καὶ χαλκεύει δεσμὰ ἵνα πάντοτε σὲ κρατεῖ δέσμιον ἀσφαλῆ. Καὶ ἐνῶ ὁ πονηρὸς πρὶν ἀμαρτήσης σοὶ παρίστα τὴν ἀμαρτίαν μικράν, ἐλαφράν, συγγνωστήν μὲ τὸν σκοπὸν ν' ἀποβάλλῃ ἀπὸ τῆς καρδίας σου τὸν φόβον τοῦ Θεοῦ, κατόπιν ἀφοῦ ἀμαρτήσης σάλον ἐγείρει μέγαν εἰς τὴν συνείδησίν σου καὶ σοὶ παριστᾷ τὸ διαπραχθὲν ἀμάρτημα πολὺ πλέον ἐξογκωμένον παρ' ὅ,τι πράγματι εἶνε· καὶ ἐνῶ τότε σοὶ τὸ ἔλεγε μικρόν, οὐδεμιᾶς τιμωρίας (ἴσως δὲ καὶ ἐπαίνου) ἄξιον, εὐκολοιάτρευτον, ὑπενθυμίζων τὴν ἀπειρον τοῦ Θεοῦ εὐσπλαγχνίαν πρὸς τὸν ἐπιστρέφοντα ἀμαρτωλόν, τώρα ὅπου ἔκαμες τὸ ἀμάρτημα σοὶ τὸ παριστᾷ ὡς ὄρος μέγα καὶ ὑψηλόν, τῆς ἐσχάτης τῶν ποινῶν καὶ μηδεμιᾶς συγγνώμης ἄξιον. Τέχνη εἶνε ἰδική του, μὲ τὴν ὁποίαν προσπαθεῖ νὰ σὲ σείρῃ εἰς ἀπόγνωσιν, ὥστε νὰ νομίσης ὅτι ἀπέναντι τοῦ Θεοῦ εἶνε ἀπαράδεκτος ἢ μετάνοιά σου καὶ τοιουτοτρόπως ἀπελπισμένος νὰ ἐξακολουθῆς τῆς κακίας τὸν δρόμον, ἐργαζόμενος τοῦ διαβόλου τὸ θέλημα.

Ἄλλ' ὄχι· σύ, ὅστις εἶχες τὴν ἀτυχίαν ν' ἀπατηθῆς ἀπὸ τὰς κακὰς εἰσηγήσεις τοῦ διαβόλου καὶ νὰ ὑποπέσης εἰς ἀμάρτημα, δὲν πρέπει ν' ἀκούσης καὶ τὴν ὀλεθριωτέραν αὐτοῦ ταύτην εἰσήγησιν, ὅτι δῆθεν τὸ ἀμάρτημά σου ἐπειδὴ εἶνε βαρὺ καὶ θανάσιμον μετανοῶν δὲν θὰ

εἰσακουσθῆς ἀπὸ τὸν Θεόν. Ὅχι, μηδεμίαν δίδε προσοχὴν εἰς τὴν ἀπελπιστικὴν εἰκόνα τοῦ ἀμαρτήματός σου, τὴν ὁποίαν ὁ πανοῦργος ἵνα σοὺ διασαλεύσῃ τὰς ὑπολειφθείσας ψυχικὰς δυνάμεις συχνὰ σοὶ παρουσιάζει ἐπαυξάνων τῆς συνειδήσεώς σου τὰς τύψεις· ἀλλὰ λάβε θάρρος, τόνωσον τὸ παραλελυμένον ἠθικόν σου καὶ ἀμέσως σπεῦσον νὰ λευκάνῃς τὸν ῥύπον τῆς ψυχῆς σου διὰ τῶν θερμῶν τῆς μετάνοίας δακρῶν, διότι μακρόθυμος καὶ πολυεύσπλαγχνος ὁ Θεός, καὶ τὸν πρὸς Αὐτὸν ἐρχόμενον εὐμενῶς δέχεται καὶ τὸ ἔλεός Του πλουσίως παρέχει.

Σπεῦσον λέγομεν ἀμέσως καὶ μὴ ἀναβάλης τὸν καιρὸν τῆς ἐπιστροφῆς σου, διότι οὐδεὶς τὸ πρῶτὸ δύναται νὰ ἐγγυηθῇ ὅτι θὰ φθάσῃς τὸ ἐσπέρας, ἢ τὸ ἐσπέρας ὅτι θὰ σὲ εὔρῃ τὸ πρῶτ. Ὁ θάνατος πολλάκις ἔρχεται αἰφνίδιος καὶ ἀπροσδόκητος, τὸ δὲ δρέπανόν του θερίζει ἀδιακρίτως καὶ γέροντας καὶ νέους καὶ βρέφη. Ποῖα δὲ ἡ τύχη

σου ἐὰν ὁ θάνατος σὲ εὔρῃ ἀμετανόητον; Ποῦ ἐλπίζεις ὅτι θὰ τεθῇ ἡ ψυχὴ σου ἵνα εὔρῃ ἀνάπαυσιν ὕστερα ἀπὸ ἓνα βίον ἀμαρτωλόν καὶ διεφθαρμένον;

Ἄχ, ἀδελφέ μου, πρόσεχε καὶ ἐδῶ ὅπου ὁ δόλιος ἐχθρὸς τῆς ψυχῆς σου πολλάκις προσπαθεῖ νὰ σὲ πείση ν' ἀναβάλης τὸν καιρὸν τῆς μετάνοίας σου. Ἀντιλήφθητι τὴν παγίδα τὴν ὁποίαν σοὺ στήνει καὶ μὴ ἀφήνης τὸ σήμερον, ποὺ εἶνε ἰδικόν σου καὶ βέβαιον, καὶ ἀναβάλης τὸ μέγα καὶ σωτήριον τῆς μετάνοίας ἔργον δι' αὐριον, ποὺ δὲν εἶναι ἰδικόν σου καὶ εἶνε ἀβέβαιον. Διότι καὶ ἡ αὐριον ἐὰν ἔλθῃ, πλανώμενος θ' ἀναβάλης διὰ τὴν μεθαύριον, καὶ κατόπιν διὰ τὴν ἐπομένην καὶ οὕτω καθεξῆς· διαρκῶς ἀναβάλλων τὸν καιρὸν τῆς μετανοί-

ας σου οὐδὲν ἄλλο πράττεις εἰμὴ πλανᾶς τὸν ἑαυτὸν σου καὶ περιγελᾶς τὸν Θεὸν ὑποσχόμενος καρπούς μετανοίας καὶ βίον καθαρὸν, καὶ κάποτε θὰ φθάσης εἰς τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῆς ζωῆς σου, ἢ ὅποια δὲν θὰ ἔχη αὖριον, καὶ θ' ἀπέλθης βαστάζων τὸ βαρὺ φορτίον τῶν ἁμαρτιῶν σου ἀνίκανος νὰ ἀνέλθης εἰς τὸ μέγα καὶ δυσανάβατον ὕψος τοῦ οὐρανοῦ.

ἀφήνης τὸν καλύτερόν σου καιρὸν νὰ προσφερθῇ θυσία εἰς τὸν διάβολον, διότι τῆς νεότητος ἢ ἀρετῆ ἐκτὸς τοῦ ὅτι γίνεται εὐκολώτερον, εἶνε καὶ περισσότερον ἀξιόμισθος, διότι γίνεται μὲ περισσότεράν τελειότητα, ἐνῶ τοῦ γήρατος ἢ ἀρετῆ καθίσταται ἔτι μᾶλλον ἐπίπονος, ἐλλειπῆς καὶ σχεδὸν ἀκατόρθωτος. Μὴ ἀφήνης κατὰ τὴν νεότητά σου νὰ σὲ κυριεύσῃ ἡ ἁμαρτία, διότι αὕτη διὰ

«Μὴ ἀνάμενε ἐπιστρέψαι πρὸς Κύριον, καὶ μὴ ὑπερβάλλου ἡμέραν ἐξ ἡμέρας· ἐξάπινα γὰρ ἐξελεύσεται ὀργὴ Κυρίου, καὶ ἐν καιρῷ ἐκδικήσεως ἐξολῆ», λέγει τὸ Πνεῦμα τοῦ Θεοῦ διὰ τοῦ Σοφοῦ Σειραῆχ (Ε', 7).

Ἐπειδὴ εἶσαι νέος ὑπολογίζεις ὅτι θὰ ζήσης χρόνους καὶ καιροὺς πολλοὺς ὥστε νὰ φθάσης εἰς τὸ ἔσχατον γήρας· οὕτω δὲ ὑπολογίζων ἀφήνεις τὸν πολύτιμον καιρὸν τῆς νεότητός σου νὰ καταδαπανᾶται εἰς τὴν ἁμαρτίαν καὶ καθορίζεις ὡς καιρὸν μετανοίας τὰς τελευταίας τῆς ζωῆς σου ἡμέρας κατὰ τὸ γήρας. Ἄλλ' ὦ ἄφρον, τίς σε ἐγέλασεν ὑποσχεθεὶς εἰς σὲ μακροήμερευσιν; Τίς σε ἠπάτησεν εἰπὼν σοι ὅτι ὠρισμένως καὶ ἀναμφιβόλως τὸ νῆμα τῆς ζωῆς σου θὰ φθάσῃ ἕως τοῦ γήρατος καὶ δὲν θὰ κοπῆ ἐνῶ εἶσαι ἀκόμη νέος; Ποῖος πλάνος καὶ ἀπατεὼν τοιαῦτα ὀλέθρια καὶ θανατηφόρα διδάγματα σὲ ἐδίδαξεν; Οὐδεὶς ἄλλος εἰμὴ ὁ ἐχθρὸς καὶ ἐπίβουλος τῆς ψυχῆς σου διάβολος. Αὐτὸς μὲ διαφόρους ἀπατηλοὺς καὶ ψευδεῖς ὑπολογισμοὺς προσπαθεῖ νὰ σὲ πλανήσῃ ὅτι θὰ σὲ ἀφήσῃ, ἐὰν τώρα δουλεύσῃς εἰς αὐτόν, νὰ μετανοήσῃς κατὰ τὸ γήρας.

Ἄλλὰ πρὸς Θεοῦ! Μὴ τὸν πιστεύσῃς. Μὴ

τοῦ χρόνου θ' ἀποξηράνη καὶ θ' ἀνασπάσῃ ῥιζόθεν πᾶν ὅ,τι καλὸν καὶ εὐκαρπὸν ὁ Θεὸς ἐφύτευσεν εἰς τὴν ψυχὴν σου, θὰ σπεῖρῃ τὰς ἰδικὰς τῆς ἀκάνθας καὶ τοιουτοτρόπως θὰ σὲ καταστήσῃ ξύλον ἄκαρπον καὶ ἀκανθηφόρον, ἄξιον νὰ βληθῆ εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρὸς τοῦ ἀσβέστου.

Μὴ πλανᾶς τὸν ἑαυτὸν σου νομίζων ὅτι ὕστερα ἀπὸ ἓνα βίον πλήρη ἁμαρτιῶν καὶ ἀνοσιουργημάτων θὰ δυνηθῆς νὰ ἀκολουθήσῃς βίον μετανοίας ἄξιον θείων χαρισμάτων, διότι ἢ πολυχρόνιος κακὴ συνήθεια, ἢ καταστάσα πλέον δευτέρα φύσις θὰ σὲ ἐμποδίσῃ. Ἀλλὰ καὶ μὴ ἐμπαίξῃς τὸν Θεὸν ἀφιερῶνων εἰς Αὐτὸν τὰ ἄχρηστα ὑπολείμματα τῆς ἐπιγείου ζωῆς σου, διότι μὲ τοῦτο θὰ προκαλέσῃς τὴν ὀργὴν Του· καὶ φόβος μὴ αἰφνιδίως σοῦ κοπῆ ἡ ζωὴ ἐνῶ εἶσαι ἀκόμη νέος, καὶ τότε ἀλλοίμονον! Σκληρὰ ἢ θέσις σου ἀπέναντι τοῦ Θρόνου τῆς θείας Δικαιοσύνης, διότι θὰ λάβῃς καταδίκην ἐξολοθρευτικὴν. Τὸ βεβαιοῖ αὐτὸς ὁ Θεός: «Μὴ ἀνάμενε ἐπιστρέψαι πρὸς Κύριον, καὶ μὴ ὑπερβάλλου ἡμέραν ἐξ ἡμέρας· ἐξάπινα γὰρ ἐξελεύσεται ὀργὴ Κυρίου, καὶ ἐν καιρῷ ἐκδικήσεως ἐξολῆ» (Σοφ. Σειραῆχ Ε', 7).

(«Κήρυξ τῶν Ὁρθοδόξων», ἀρ.φ. 184 - 22.10/4.11.1934)

ΣΥΝΟΔΙΚΑΙ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΕΙΣ

Ανακοίνωσις Αποφάσεων Ἱερᾶ Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας 4ης/17ης Ἰουλίου 2023

ΤΗΝ Δευτέραν, 04/17 Ἰουλίου 2023, συνήλθεν εἰς δεκάτην τρίτην (τακτικὴν) Συνεδρίαν ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῶν Γνησίων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Καλλινίκου, ἐν τῇ Αἰθούσῃ Συνεδριάσεων τῆς Ἁγίας Φιλοθέης, Κλειδήμου 6, Πετράλωνα, εἰς Ἀθήνας καὶ τῇ συμμετοχῇ ἐτέρων πέντε Ἀρχιερέων, συνεζήτησε δὲ καὶ ἀπεφάσισεν ἐπὶ τῶν κάτωθι θεμάτων:

1. Ἐξήτασε πρότασιν Κληρικοῦ τινος πρὸς σύστασιν ἐιδικῆς ἐπιτροπῆς διὰ τὴν ἐπίλυσιν προβλημάτων μετὰ τῆς διοικήσεως. Ἐκρίθη ὅτι δὲν χρειάζεται νέα ἐπιτροπή, ἀλλὰ κάθε συμβουλευτικὴ συμβολὴ ἐξ οἰουδήποτε δυναμένου εἶναι εὐπρόσδεκτος ἐντὸς τῶν πλαισίων τῶν ὑπαρχόντων Συνοδικῶν θεσμῶν (ὅπως αἱ Συνοδικαὶ

καὶ Ἐπιτροπαὶ Ἀρχιγραμματείας ἢ Νομικῶν Θεμάτων).

2. Συνεζητήθη ἡ πορεία τῶν νομικῶν ὑποθέσεων τῆς Ἱερᾶς Συνόδου καὶ ἐδόθησαν ὁδηγίαι διὰ περαιτέρω ἐνεργείας.

3. Ἀνεβλήθη δι' ἐπομένην συνεδρίαν ἡ ἀπόφασις ἐπὶ τῆς αἰτήσεως προσχωρήσεως Κληρικοῦ τινος ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ, προερχομένου ἐκ τοῦ νέου ἡμερολογίου.

4. Συνεζητήθη ἡ δημοσίευσίς εἰς τὸ διαδίκτυον κατηγοριῶν τινῶν κατὰ τοῦ Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτου π. Δανιὴλ Μπουαντόρο ἐξ Ἰνδονησίας καὶ ἀπεφασίσθη νὰ συγκληθῇ ἐκτάκτως Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας μετὰ διήμερον διὰ τηλεδιασκέψεως, προκειμένου νὰ συμμετάχουν καὶ οἱ Ἀρχιερεῖς τοῦ Ἐξωτερικοῦ.

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας

Ανακοίνωσις Αποφάσεων Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας 6ης/19ης Ἰουλίου 2023

Τὴν Τετάρτην, 06/19 Ἰουλίου 2023, ὥραν 18:00' συνήλθεν εἰς δεκάτην τετάρτην (ἑκτακτον) Συνεδρίαν ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῶν Γνησίων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Καλλινίκου, ἐν τηλεδιασκέψει καὶ τῇ συμμετοχῇ ἐτέρων δέκα Ἀρχιερέων, ἐξ Ἑλλάδος καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ, συνεζήτησε δὲ καὶ ἀπεφάσισεν ἐπὶ τοῦ μόνου θέματος τῆς ἡμερησίας διατάξεως: τὴν δημοσίευσιν εἰς τὸ διαδίκτυον κατηγοριῶν τινῶν κατὰ τοῦ Πανοσιολ. Ἀρχιμανδρίτου π. Δανιὴλ Μπουαντόρο ἐξ Ἰνδονησίας.

1. Αἱ κατηγορίαι κατὰ τοῦ π. Δανιὴλ ἐκ τῶν σχετικῶν ἀναρτήσεων εἰς μέσον κοινωνικῆς δικτυώσεως, ἦσαν κυρίως δύο: α) Ὅτι καθηρέθη ἀπὸ τὸ Πατριαρχεῖον Κωνσταντινουπόλεως ὄχι μόνον διὰ ἐκκλησιαστικοῦ χαρακτήρος ζητήματα ἀλλὰ καὶ διὰ πολλὰ ἄλλα βαρύτερα παραπτώματα. β) Ὅτι εἰς τινὰ περίστασιν ἐμφανίζεται συμπροσευχόμενος μεθ' ἑτεροδόξων.

α) Ἡ πρώτη κατηγορία ἐδημοσιεύθη ὑπὸ νεοημερολογίτου μητροπολίτου. Ὁ π. Δανιὴλ εἶναι ὁ ἰδρυτὴς τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας τῆς Ἰνδονησίας. Μετὰ τὴν θαυματουργικῶ τῷ τρόπῳ μεταστροφὴν αὐτοῦ ἐκ τοῦ Μωαμεθανισμοῦ εἰς τὸν Χριστιανισμὸν καὶ τὴν Ὁρθοδοξίαν, χειροτονηθεὶς Ἱερομόναχος ἐπέστρεψεν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ ἀρξάμενος τὴν Ἱεραποστολὴν ἐκ τοῦ μηδενός.

Σὺν τῷ χρόνῳ, κατηχῶν καὶ βαπτίζων, κατόρθωσε

νὰ δημιουργήσῃ μίαν σημαντικὴν Κοινότητα ὀλίγων χιλιάδων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν εἰς τὴν πολυπληθῆ μωαμεθανικὴν αὐτὴν χώραν. Κατ' οἰκονομίαν Θεοῦ ἐν ἔτει 2004 προσεχώρησεν εἰς τὴν Ρωσικὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Διασποράς, ἀκολουθῶν πλέον τὸ Πάτριον Ἐορτολόγιον καὶ ἀπορρίπτων τὰς οἰκουμενιστικὰς πρακτικὰς τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως.

Ἐν ἔτει 2008 ὁ μητρ. Χογκ Κογκ τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως κ. Νεκτάριος, διὰ τοῦ ἀπὸ 7-8-2008 ἐγγράφου του, ἐκάλεσε τὸν π. Δανιὴλ εἰς ἀπολογία κατηγορούμενον διὰ 5 παραπτώματα: «i) Ἀποστασίαν ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν (ἡ Κανονικὴ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία εἶναι ἡ Ὁρθόδοξος Μητρόπολις Χογκ-Κογκ καὶ ΝΑ Ἀσίας, ἡ ὁποία εἶναι κάτω ἀπὸ τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου). ii) Προσχώρησιν εἰς ἀντικανονικὴν ὁμάδα (Ρωσικὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Διασποράς). iii) Ἀνυπακοὴν καὶ καταφρόνησιν τοῦ κανονικοῦ σου Ἐπισκόπου. iv) Ἀπομάκρυνσιν τῶν πιστῶν μακριὰ ἀπὸ τὴν κανονικὴν τῶν Ὁρθόδοξων Ἐκκλησίαν. v) Παράνομον κατοχὴν τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίας Τριάδος Σόλο Ἰνδονησίας ἀπὸ τὴν Ρωσικὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν τῆς Διασποράς».

Αἱ κατηγορίαι αὗται εἶναι ἀμιγῶς ἐκκλησιαστικαί. Μάλιστα δέ, ἐκ τῆς ἡμετέρας ὀπτικῆς γωνίας, ἡ ἐν ἔτει 2004 ἀποχώρησις ἐκ τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἡ προσχώρησις εἰς τὴν ΡΟΕΔ, μόνον ὡς «ἀποστασία ἀπὸ τὴν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν» δὲν δύναται νὰ θεωρηθῇ. Πάντως ἕτεροι

λόγοι (μὴ ἐκκλησιαστικοὶ) δὲν ἀναγράφονται. Ἡ καθάρσεις ἐκοινοποιήθη ὑπὸ τοῦ ἰδίου ν/ή. μητροπολίτου διὰ τοῦ ἀπὸ 13-02-2009 ἐγγράφου ἄνευ λεπτομερειῶν. Ὁ δὲ Μητροπολίτης τῆς ΡΟΕΔ Κυρὸς Ἰλαρίων διὰ τῆς ὑπ' ἀριθ. πρ. 2-17/2009 ἀπὸ 20-2-2009 Ἐγκυκλίου χαρακτηρίζει τὴν ὡς ἄνω ἀπόφασιν καθαιρέσεως ἄκυρον καὶ τὸν π. Δανιὴλ ὡς κανονικὸν Κληρικὸν τῆς ΡΟΕΔ. Διὰ πολλῶν ἀκόμη ἐγγράφων τῆς ΡΟΕΔ προκύπτει ὅτι ὁ π. Δανιὴλ ἔχαιρεν ἐκτιμῆσεως ἐκ τοῦ Ἐπισκόπου του Μητροπολίτου Ἰλαρίωνος, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἐβεβαίωσε καὶ προφορικῶς εἰς ἡμᾶς. Ὁ Μητροπολίτης Ἰλαρίων ἐξέδωσε τὸ ὑπ' ἀρ. πρ. 7-21/19 ἀπὸ 10-7-2019 Ἀπολυτήριον πρὸς τὸν π. Δανιὴλ πρὶν τὴν ἀποδοχὴν αὐτοῦ ἐκ τῆς καθ' ἡμᾶς Ἐκκλησίας Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος. Ἐπιπλέον ὁ π. Δανιὴλ προσεκόμισεν εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τὸ Ποινικὸν Αὐτοῦ Μητρῶον τὸ ὁποῖον εἶναι λευκόν. Συνεπῶς, αἱ κατηγορίαι αὗται (περὶ δῆθεν βαρυτέρων παραπτωμάτων) κρίνονται ἀβάσιμοι.

6) Ὁ π. Δανιὴλ ὡς Κληρικὸς τῆς ΡΟΕΔ ἐδιδάχθη νὰ ἀπέχη ἐπιμελῶς ἀπὸ οἰκουμενιστικὰς συναθροίσεις, ἀπέχων ἀπὸ συνάξεις συμπροσευχῆς μεθ' αἰρετικῶν. Συμμετεῖχεν ὁμως εἰς συναντήσεις ἄλλου χαρακτήρος (συνέδρια, ὁμιλίαι καὶ ἐκδηλώσεις) ἄνευ συμμετοχῆς εἰς συμπροσευχάς. Ἄλλωστε, ἀπέριψε τὸν προτεσταντισμὸν προκειμένου νὰ ἀσπασθῆ τὴν Ὁρθοδοξίαν. Αἱ ἐξηγήσεις τὰς ὁποίας δημοσίως ἔδωσε διὰ τὸ περιστατικὸν ἐκρίθησαν ἐπαρκεῖς, πλὴν ἐγένετο ἡ σύστασις εἰς αὐτὸν ὅπως ἀπέχη οὐ μόνον ἀπὸ τὰς ἐμφανῶς οἰκουμενιστικὰς, ἀλλὰ καὶ ἐν γένει ἀπὸ κάθε εἴδους ἐκδήλων, ἢ ὁποῖα δύναται νὰ ἐκληφθῆ ὡς οἰκουμενιστικῆ.

2. Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας, θεωροῦσα τὰς ἠύξημένας ποιμαντικὰς ἀνάγκας τῆς Ἱεραποστολῆς

ἐν Ἰνδονησίᾳ, ἀλλὰ καὶ τὰς μεγάλας δυσκολίας ἐκ μέρους τῶν ἐλληνικῶν προξενικῶν ἀρχῶν προκειμένου νὰ χορηγήσουν εἰς τὸν π. Δανιὴλ θεώρησιν ἐπισκέψεως πρὸς Ἑλλάδα, ἔπειτα ἀπὸ διετίαν, ἀπεφάσισεν ἐν τέλει νὰ στραφῆ εἰς τὴν λύσιν τῆς ἐκλογῆς αὐτοῦ εἰς Βοηθὸν Ἐπίσκοπον τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Σύνδνεῦ Αὐστραλίας, ὑπὸ τὸν τίτλον τοῦ Νικοπόλεως (Τζακάρτας), τῆς μεταβάσεως τοῦ π. Δανιὴλ καὶ δύο Ἀρχιερέων εἰς ἐτέραν χώραν καὶ τὴν χειροτονίαν αὐτοῦ ἐκεῖ, μέχρι δὲ τὴν ὀλοκλήρωσιν τῆς διαδικασίας ἢ πράξις νὰ παραμείνῃ μὴ κοινοποιήσιμος. Ἀπροσδοκῆτως ὁμως, πρὸ ἡμερῶν, ὁ π. Δανιὴλ κατόρθωσε νὰ ἔλθῃ ἐν Ἑλλάδι νομίμως δι' ἄλλης ὁδοῦ, ὅποτε διαδοθέντος τοῦ γεγονότος ἐγένοντο αἱ προαναφερθεῖσαι διαδικτυακαὶ δημοσιεύσεις.

Κατόπιν ὄλων τῶν ἀνωτέρω, ἐτέθη τὸ θέμα εἰς τὴν Ἱερὰν Σύνοδον τῆς Ἱεραρχίας περὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῆς ἀποφάσεως τῆς χειροτονίας ἢ μὴ τοῦ π. Δανιὴλ.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας, ἔπειτα ἀπὸ τετράωρον διεξοδικὴν συζήτησιν καὶ ἀξιολόγησιν τῶν ὄλων δεδομένων κατέληξε, κατὰ πλειοψηφίαν, εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ προχωρήσῃ ἄμεσα εἰς τὴν χειροτονίαν τοῦ π. Δανιὴλ Μπουαντόρο εἰς Ἐπίσκοπον Νικοπόλεως (ἦτοι Τζακάρτας).

Τὸ Μεγάλο μήνυμα ἐδόθη εἰς τὴν Ἱερὰν Μονὴν Ἁγίας Σκέπης Δαφνίου τὴν Πέμπτην 07/20-07-2023 καὶ ἡ χειροτονία θὰ γίνῃ εἰς τὸν Ἱερὸν Ναὸν Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Καραβᾶ Πειραιῶς τὴν Παρασκευὴν 08/21-07-2023 πρῶτ', ἐν ὄψει τῆς ἀναχωρήσεως αὐτοῦ διὰ τὴν πατρίδα αὐτοῦ τὸ Σάββατον 09/22-07-2023.

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας

Ἀνακοίνωσις Ἀποφάσεων Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας 24ης Αὐγούστου / 6ης Σεπτεμβρίου 2023

Τὴν Τετάρτην, 24 Αὐγούστου / 6 Σεπτεμβρίου 2023, συνήλθεν εἰς δεκάτην πέμπτην (ἕκτακτον) Συνεδρίαν ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῶν Γνησίων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Καλλινίκου, ἐν τηλεδιασκέψει καὶ τῇ συμμετοχῇ ἐτέρων ὀκτῶ Ἀρχιερέων, ἐξ Ἑλλάδος καὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ, συνεζήτησε δὲ καὶ ἀπεφάσισεν ἐπὶ τῶν κάτωθι δύο θεμάτων:

1. Ἐξετίμησε τὴν κατάστασιν εἰς τὴν Ρουμανικὴν Γνησίαν Ὁρθόδοξον Ἐκκλησίαν μετὰ τὴν ἐκδημίαν τοῦ

Μακαριστοῦ Μητροπολίτου κυροῦ Βλασίου καὶ ἀπεφάσισεν, ἐν συνεννοήσει μετὰ τῶν λοιπῶν Ἀδελφῶν Γνησίων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν, ὅπως ἀποφευχθῆ κάθε ἀνάμιξις εἰς τὰ ἐσωτερικὰ ζητήματα τῆς Ρουμανικῆς Γνησίας Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, καταβληθῆ δὲ προσπάθεια πρὸς ἐξομάλυνσιν τῆς σχέσεως αὐτῆς μετ' αὐτῶν.

2. Συνεζήτησε τὸ θέμα τῆς ἐπικειμένης ἐκδόσεως ἠλεκτρονικῶν ταυτοτήτων καὶ ἀπεφάσισε τὴν ἐκδοσὶν σχετικῆς Ἀνακοινώσεως.

Ἐκ τῆς Ἀρχιγραμματείας

Χειροτονία Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Νικοπόλεως (Τζακάρτας) κ. Δανιήλ

ΤΗΝ Παρασκευή, 8/21-07-2023, μνήμη τοῦ Ἁγίου Μεγαλομάρτυρος Προκοπίου, ἐπιτελέστηκε ἡ εἰς Ἐπίσκοπον Χειροτονία τοῦ ἐψηφισμένου Θεοφιλεστάτου Ἐπισκόπου Νικοπόλεως (Τζακάρτας) κ. Δανιήλ (Μπαῦντόρο) ἐξ Ἰνδονησίας στόν Ἱερό Ναό Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου στόν Καραβᾶ Πειραιῶς.

Στόν Ὁρθρο χοροστάτησε ὁ Σεβ/τος Μητροπολίτης Πειραιῶς καί Σαλαμῖνος κ. Γερόντιος, ψαλλομένης τῆς Ἀκολουθίας τῆς ἁγίας Πεντηκοστῆς, ἐνῶ στήν συνέχεια ὁ ἐψηφισμένος π. Δανιήλ, πρὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς Θ. Λειτουργίας, ἔδωσε τήν καθιερωμένη Ὁμολογία τῆς Πίστεως ἑλληνιστὶ ἐνώπιον τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Καλλινίκου καί τῶν Σεβ/των Ἀρχιερέων, Πειραιῶς καί Σαλαμῖνος κ. Γεροντίου, Δημητριάδος κ. Φωτίου καί Λαρίσης καί Πλαταμῶνος κ. Κλήμεντος, παρουσία κλήρου καί λαοῦ.

Ἐν συνεχείᾳ ἄρχισε ἡ Θεία Λειτουργία, ὅπου μετὰ τό πέρας τοῦ Τρισαγίου Ὑμνου, πραγματοποιήθηκε ἡ Χειροτονία εἰς Ἐπίσκοπον τοῦ Θεοφιλεστάτου π. Δανιήλ, μέ τόν τίτλο Νικοπόλεως-Τζακάρτας, ὑπὸ τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου μας, μέ τήν σύμπραξη τῶν συμπαρόντων Ἀρχιερέων.

Ἐσαλλαν οἱ Ἱεροψάλτες κ. Παναγιώτης Χαμπεσῆς (ἐκ τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Ἁγίου Φανουρίου Γλυφάδος) καί κ. Βασίλειος Κοντογιαννόπουλος (ἐκ τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου Περιστερίου).

Στό τέλος, πρὸ τῆς Ἀπολύσεως, ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος κ. Καλλίνικος ἔθεσε τήν Μίτρα στήν κεφαλὴ τοῦ νεοχειροτονηθέντος Ἐπισκόπου καί τοῦ ἐπέδωσε τήν ἀρχιερατικὴ Ράβδο, ἀπευθύνοντας κατάλληλες εὐχές. Ὁ δὲ Θεοφιλ. Νικοπόλεως κ. Δανιήλ διένειμε τὸν Ἀντίδωρον δεχθεὶς τὶς εὐχές τῶν παρισταμένων λαϊκῶν, τινὲς ἐκ τῶν ὁποίων ἦσαν Ἰνδονησιακῆς καταγωγῆς.

Εἶθε ὁ Κύριός μας νὰ ἐνισχύσει τὸν νέο Ἱεραπόστολο Ἐπίσκοπο τῆς Ἐκκλησίας μας στό μεγάλο ἔργο τοῦ ὁποῖο τὸν ἀναμένει στήν μακρινὴ πατρίδα του!

Ἀνακοίνωσις περὶ τοῦ ζητήματος τῆς ἐπικειμένης ἐκδόσεως ἠλεκτρονικῶν ταυτοτήτων

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῶν Γνησίων Ὁρθοδόξων Χριστιανῶν Ἑλλάδος, κατὰ τὴν συνεδρίαν αὐτῆς τὴν Τετάρτην, 24 Αὐγούστου/6 Σεπτεμβρίου 2023, συνεζήτησε τὸ θέμα τῆς ἐπικειμένης ἐκδόσεως ἠλεκτρονικῶν ταυτοτήτων καὶ ἀπεφάσισεν ὅτι, ἂν καὶ αἱ ἐξαγγελία εἶναι συγκεχυμένα, ὅπως ἔχει ἐξελιχθῆ πλέον τὸ θέμα, διαπιστώνεται ὅτι ἐξακολουθοῦν νὰ ὑφίστανται προβλήματα ἐλευθερίας καὶ δημοκρατίας.

Τὰ προβλήματα αὐτὰ εἶναι μὲν κοινωνικοῦ χαρακτῆρος, ἀλλὰ ἡ Ἐκκλησία ἔχει λόγον καὶ διὰ τὰ κοινωνικὰ ζητήματα, ὡς θεματοφύλαξ τῶν ἠθικῶν ἀξιῶν τῆς Ὁρθοδοξίας. Ἡ ἠθική, ἐξετάζει τὸ ποιὸν (τὴν ἀξίαν ἢ τὴν ἀπαξίαν) τῶν ἀνθρωπίνων ἐνεργειῶν καὶ τοῦτο δὲν ἀφορᾷ μόνον τὰς ἐνεργείας τῶν μεμονωμένων ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ τὰς ἐνεργείας τῆς ἐξουσίας καὶ τῶν φορέων αὐτῆς. Τὸ κράτος, ἐπειδὴ νομοθετεῖ καὶ νομιμοποιεῖ διὰ τῆς νομοθεσίας τὰς ἀποφάσεις του, δὲν δικαιούται ἠθικῶς νὰ αὐθαίρει. Δυστυχῶς τὸ νεοελληνικὸν κράτος, ἀπὸ τὴν δολοφονίαν τοῦ Ἀειμνήστου Κυβερνήτου Ἰωάννου Καποδιστρίου καὶ μέχρι σήμερον, κατ' ἐπανάληψιν ἔχει καταστρατηγήσει τὸν ἠθικὸν νόμον τοῦ Εὐαγγελίου, ἰδιαίτερος δὲ κατὰ τὰς τελευταίας δεκαετίας.

Ἐν προκειμένῳ, διὰ τῆς θεσμοθετήσεως ἠλεκτρονικῶν ταυτοτήτων τίθενται ἐν κινδύνῳ αἱ ἐλευθερίαι τῶν πολιτῶν διότι:

α) Δὲν διασφαλίζεται ἡ δυνατότης τοῦ κατόχου τῆς ταυτότητος νὰ ἐλέγχῃ τὰς ἠλεκτρονικῶς ἀποθηκευμένας πληροφορίας περὶ αὐτοῦ.

β) Αἱ πληροφορίες αὐταὶ εἶναι δυνατόν νὰ ὑποκλαποῦν, μάλιστα δὲ καὶ ἐξ ἀποστάσεως (διὰ τῆς τεχνολογίας RFID).

γ) Ἡ ἠλεκτρονικὴ ταυτότης δὲν θὰ εἶναι ἀπλῶς μέσον ταυτοποιήσεως τοῦ πολίτου, ἀλλὰ ταυτοχρό-

νως καὶ «κλειδίον» εἰσόδου εἰς τὴν λεγομένην ἠλεκτρονικὴν διακυβέρνησιν. Διὰ τοῦτο εἰς τὴν Κοινὴν Ὑπουργικὴν Ἀπόφασιν 8200/0-109568/16-2-2023 προεβλέφθη ἀορίστως, ὅτι εἰς τὸ ἐνσωματωμένον ἠλεκτρονικὸν μέσον ἀποθηκεύσεως τῶν ταυτοτήτων, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ στοιχεῖα ταυτότητος, «θὰ δύναται νὰ ἀποθηκευτοῦν τὰ στοιχεῖα ποὺ ἀπαιτοῦνται γιὰ τὰς Ὑπηρεσίες Ἡλεκτρονικῆς Διακυβέρνησης, ἐὰν ἀποφασισθῆ νὰ συμπεριληφθοῦν σὸ ἐν λόγω μέσο». Καὶ τοῦτο παρὰ τὴν σχετικὴν ἀπαγόρευσιν τῆς ἀποφάσεως 2388/2019 τοῦ Σ.τ.Ε.!

Ἐχοντες ὑπ' ὄψιν ὅτι σύγχρονα εὐρωπαϊκὰ κράτη ὅπως τὸ Ἡνωμένον Βασίλειον, ἡ Ἑλβετία καὶ ἡ Ἑσθονία ἔχουν ἀπορρίψει τὰς τοιαύτας ταυτότητας (ἐνῶ ἄλλα κράτη δὲν διαθέτουν καὶ δελτία ταυτότητος), δὲν βλέπομεν τὸν λόγον διὰ τὸν ὁποῖον ἡ Ἑλλάς, ἡ ὁποία ὡς ὑπερίσταν ἀξίαν ἀκόμη καὶ ὑπεράνω τῆς ζωῆς, προτάσσει τὴν ἐλευθερίαν, διὰ τοῦ ἐθνικοῦ συνθήματος «ἐλευθερία ἢ θάνατος», τῆς ὁποίας ὁ ἐθνικὸς ὕμνος εἶναι ὁ «Ὑμνος εἰς τὴν Ἑλευθερίαν», θὰ πρέπει νὰ μιμῆται αὐταρχικὰ καθεστῶτα, ἀντὶ νὰ ἀποτελῇ αὐτὴ πρότυπον ἐλευθερίας τῶν πολιτῶν διὰ τὰ ὑπόλοιπα κράτη.

Ἐν τέλει, ἐὰν ἡ Κυβέρνησις θέλῃ νὰ διευκολύνῃ τὴν πρόσβασιν τῶν πολιτῶν εἰς τὴν «ἠλεκτρονικὴν διακυβέρνησιν», μέσῳ ἠλεκτρονικῆς κάρτας, ἃς προβῆ εἰς τὴν προαιρετικὴν ἔκδοσιν τοιαύτης κάρτας μόνον δι' ὅσους ἐπιθυμοῦν νὰ διευκολυνθοῦν (θυσιάζοντες μέρος τῶν ἐλευθεριῶν των) καὶ ἃς ἐπιτρέψῃ εἰς ὅσους ἐπιθυμοῦν ἄλλως, νὰ ἐξακολουθήσουν νὰ ἔχουν πρόσβασιν εἰς τὰς ἠλεκτρονικὰς ὑπηρεσίας τοῦ δημοσίου ὅπως τῶρα, νὰ ἔχουν δὲ δελτία ταυτότητος μὴ ἠλεκτρονικά, ἀλλὰ μὲ προδιαγραφὰς ἀποτροπῆς τῆς παραχαράξεως, ἀποκλειστικῶς καὶ μόνον διὰ τὴν ταυτοποίησιν τοῦ κατόχου.

*Ἐκ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου
Ἀθῆναι, 26-8/8-9-2023*

Τὸ Μυστήριον τῆς ἱερᾶς Ἐξομολογήσεως Ἡ ἀποστολὴ τοῦ Πνευματικοῦ πατρὸς καὶ ἡ βίωσις τῆς Μετανοίας ἀπὸ τοὺς Κληρικοὺς

[Μέρος Β']

Εἰσήγησις στὴν Σύναξιν Κληρικῶν τῆς Ἐκκλησίας Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος
Ἱερὸς Ναὸς Ἁγίου Ἀθανασίου Νέας Φιλαδελφείας
Τρίτη, 17/30-5-2023

† Μητροπολίτου Λαρίσης καὶ Πλαταμῶνος Κλήμεντος

(συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου τεύχους)

Γ'. Ὁ Πνευματικός, ἡ ἀποστολὴ καὶ ἡ ἀσφάλειά του

Ὁ Πνευματικός πατέρας εἶναι αὐτός, ὁ ὁποῖος ἐπωμιζεται τὸ θαυμαστὸ ἔργο τῆς πνευματικῆς ἀναγεννήσεως τῶν πιστῶν. Οὐσιαστικά, εἶναι εἰς τύπον καὶ τόπον Χριστοῦ, συνεχίζοντας τὸ σωτήριον ἔργο Του. Ἡ ἀποστολὴ του ἐπιτελεῖται μὲ τὴν φωτισμένη διδασκαλία καὶ νοουθεσία του, μὲ τὴν πατρικὴ διακριτικότητά του, καὶ μὲ τὴν ἄφεση τῶν ἁμαρτιῶν ποὺ παρέχει.

Ὁ Ἀπόστολος Παῦλος γράφει τὸ γνωστὸ: «ἐὰν γὰρ μυρίους παιδαγωγούς ἔχητε ἐν Χριστῷ, ἀλλ' οὐ πολλοὺς πατέρας» (Α' Κορ. 4, 15). Ὁ Πνευματικός πατέρας συντελεῖ σὲ κάτι πολὺ βαθύτερο ἀπὸ τὴν διδασχὴ, ποὺ εἶναι ἢ διὰ τοῦ Εὐαγγελίου νέα γέννησις τοῦ πιστοῦ γιὰ τὴν αἰωνιότητα. Γιὰ νὰ ἐπιτυγχάνεται αὐτό, πρέπει προηγουμένως ὁ Πνευματικός πατέρας νὰ ἔχει χρηματίσει πνευματικὸς υἱός. Καὶ ἐπίσης, γιὰ νὰ γνωρίζει νὰ ἐξομολογεῖ καλῶς καὶ ἐπεικῶς, πρέπει νὰ γνωρίζει νὰ ἐξομολογεῖται ὁ ἴδιος πολὺ καλῶς στὸν δικό του Πνευματικὸ πατέρα. Μόνον ὁποῖος ἀφομοιώνει καὶ βιώνει ὀρθῶς τὴν Παράδοσι τῆς Ἐκκλησίας, δύναται καὶ νὰ τὴν μεταδώσει ὡς Πνευματικὸς πατέρας μυστηριακὰ στὰ πνευματικά του τέκνα.

Κατ' ἐξοχὴν Πνευματικὸς πατέρας στὴν Ἐκκλησία εἶναι ὁ Ἐπίσκοπος. Αὐτὸς φέρει τὸ πλήρωμα τῆς Ἱερωσύνης καὶ καθιστᾷ Πνευματικοὺς πατέρες διὰ τῆς χειροτονίας καὶ χειροθεσίας. Ὑποτίθεται ὅτι ἔχει διέλθει καλῶς καὶ ἐπιτυχῶς τὸ στάδιο τῆς πνευματικῆς προετοιμασίας, ὅτι εἶναι ἔμπειρος, δοκιμασμένος καὶ διακριτικός. Ὅτι πληροῖ τις προϋποθέσεις τις ὁποῖες θέτει ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος: «καθαρθῆναι δεῖ πρῶτον, εἶτα καθάριαι σοφισθῆναι, καὶ οὕτω σοφίαι γενέσθαι φῶς, καὶ φωτίσαι... ἐγγίσαι Θεῷ, καὶ προσαναγαεῖν ἄλλους· ἀγιασθῆναι, καὶ ἀγιασαί· χειραγωγῆσαι μετὰ χειρῶν, συμβουλευσαί μετὰ συνέσεως» (Λόγος Β' «ἀπολογητικός...», κεφ. ΟΑ', PG τ. 35, 480). Τὸ ἔργο τῆς καθοδηγήσεως τῶν πιστῶν ἀποτελεῖ **ὄχι μέγιστη ἐξουσία, ἀλλὰ μέγιστη σταυρικὴ διακονία.**

Ὑπὸ τὴν ἔννοια αὐτή, ὁ Ἐπίσκοπος δὲν εἶναι πρωτίστως καὶ κυρίως ἕνας διοικητής, κυβερνήτης καὶ ὀργανωτής, ἀλλὰ ὁ ἀληθινὸς Πατέρας στὴν Ἐπαρχία του, ὁ ὁποῖος διακονεῖ στὴν θυσιαστικὴ διαδικασίᾳ ἀναγεννήσεως τῶν πιστῶν καὶ καθοδηγήσεώς τους στὴν ὁδὸ τοῦ θείου θελήματος, ὅπως καὶ στὶς δυσκολίες τῆς καθημερινῆς ζωῆς τους.

Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Μυσταγωγὸς Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας Ἅγιος Συμεὼν Ἀρχιεπίσκοπος Θεσσαλονίκης, τονίζει χαρακτηριστικὰ κατὰ τὸ πρῶτον μισὸ τοῦ ΙΕ' αἰῶνος: «Τὸ τῆς πνευματικῆς πατρότητος λειτουργήμα... τοσοῦτον ἱερώτατον τοῦτο, ὅτι μόνον ἐπισκόπων ἐστὶ καὶ οὐ πρεσβυτέρων, ὡς οἱ κανόνες φασί. Τὸ πρεσβυτέρους δὲ ἐνεργεῖν τὸ τοιοῦτον κατ' ἀνάγκην γίνεται, καὶ μετὰ προτροπῆς ἐπισκόπου, καὶ ἀπόντος αὐτοῦ,

οὐ παρόντος. Καὶ τὰ μείζω τῶν ἐγκλημάτων, ἤτοι ἄρνησιν πίστεως, καὶ φονικὴν ἁμαρτίαν, καὶ τὰ τῶν ἱερατικῶν πτώματα, εἰς τὸν ἐπίσκοπον ἀναφέρεσθαι χρή, καὶ ὅσαπερ ἕτερα διαφεύγει τὴν τοῦ ἀναδεχομένου γνώσιν, καὶ πάντα πράττειν μετὰ τῆς τοῦ ἐπισκόπου βουλήσ· ὅτι τοῦ ἐπισκόπου ἔργον ἴδιον» («Περὶ τῶν ἱερῶν χειροτονιῶν», κεφ. σμθ', PG 155, 468).

Ὁ Ἐπίσκοπος λοιπὸν διαχειρίζεται κατ' ἀποκλειστικὸν τρόπο τὴν ὑπόθεσις τῆς μετανοίας καὶ κατὰ τὴν κρίσιν του διενεργεῖ τὴν Οἰκονομία ἰδίως στὶς περιπτώσεις βαριῶν ἁμαρτιῶν. Αὐτὸς δὲ ἐπιλέγει καὶ τὸν κατάλληλο ἀπὸ τὸν ἱερὸ Κληρὸ τοῦ προκειμένου νὰ ἐκχωρήσει τὴν φοβερὴ αὐτὴ δικακονία ἐξ ἀνάγκης, διότι δὲν δύναται νὰ βρῆται παντοῦ, διενεργώντας τὴν παραχώρησις διὰ εἰδικῆς πρὸς τοῦτο ἱερᾶς Ἀκολουθίας καὶ ἐκδόσεως εἰδικοῦ Ἐνταλτηρίου Γράμματος.

Νὰ διευκρινισθεῖ βεβαίως ἐδῶ, ὅτι ὁ Πρεσβύτερος ὁ ὁποῖος καθίσταται Πνευματικός, ἀσκεῖ τὴν διακονία του μόνον ἐντὸς τῶν ὁρίων τῆς Ἐνορίας του. Γιὰ ἄσκησις τῆς Πνευματικῆς πατρότητος ἐκτὸς αὐτῆς, χρειάζεται εἰδικὴ πρὸς τοῦτο εὐλογία ἀπὸ τὸν Ἐπίσκοπό του· ἂν δὲ μεταβεῖ σὲ Ἐνορία ἄλλης Ἐπισκοπῆς, ἀπαιτεῖται πρόσθετα καὶ ἡ εὐλογία ἀπὸ τὸν Ἐπίσκοπο τῆς Ἐπαρχίας ἐντὸς τῆς ὁποίας εἰσέρχεται. Ἄν καὶ τὸ ὀρθὸν θὰ ἦταν ὅσοι πιστοὶ ἔχουν Πνευματικὸ ἀπὸ ἄλλῃ Ἐνορία ἢ ἄλλῃ Ἐπισκοπῇ, πράγμα φυσικὰ ἐπιτρεπτό, νὰ μεταβαίνουν ἐκεῖνοι πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ Πνευματικοῦ τους στὴν Ἐνορία του, καὶ ὄχι νὰ περιοδεύει ὁ Πνευματικὸς ἐκτὸς αὐτῆς, πολλὰς φορὰς μάλιστα ἀπεριόριστα, ἄνευ σχετικῆς ἐνημερώσεως, γνώσεως, ἀδείας-εὐλογίας κ.λπ.

Ἐπίσης, οἱ Πρεσβύτεροι εἶναι καλὸ νὰ ἐξομολογοῦνται στὸν Ἐπίσκοπό τους, ἂν καὶ ὄχι ὑποχρεωτικῶς· ἀρκεῖ πάντως νὰ ἔχουν Πνευματικὸ. Ὁ δὲ Ἐπίσκοπος δύναται νὰ λύσει παράλογο ἐπιτίμιο, τὸ ὁποῖο ἐπέβαλε Πρεσβύτερος Πνευματικός, ἂν ὁ παθὼν καταφύγει εἰς αὐτὸν αἰτούμενος βοήθεια. Τὸ αὐτὸ δύναται νὰ πράξει καὶ ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, σὲ περιπτώσει παραλόγου ἐπιτιμίου ποὺ ἐπέβαλε Ἐπίσκοπος.

Οὐδεὶς ἔχει ἀπεριόριστη ἐξουσία στὴν Ἐκκλησία. Ἀπαντες ἔχουμε περιορισμοὺς καὶ κρινόμεθα. Μόνον ἐπαναστατικοὶ τύποι ὄταν στριμωχθοῦν γιὰ ἀδιακρίσιες καὶ ἐκτροπές τους, ἀντὶ νὰ ταπεινωθοῦν καὶ ἐπανορθώσουν, ἀναζητοῦν λόγους καὶ αἰτίες δῆθεν πίστεως καὶ δικαιοσύνης γιὰ χωρισμὸ καὶ διαίρεσις, προκειμένου νὰ παραμείνουν ἀσύδοτοι καὶ νὰ κάνουν πλεόν ὅ,τι θέλουν ἀνεξέλεγκτα. Τὸ κακὸ στὴν ἐποχὴ μας ἔχει παραγίνει, ὥστε στὸ ὄνομα τῆς δῆθεν γνησίας Ὀρθοδοξίας καὶ τῆς «ἀκριβείας τῆς Πίστεως», νὰ διαπράττονται οἱ πιὸ μεγάλας παρανομίες ἀπὸ ἀπίθανους ἀνθρώπους ποὺ εὐτελίζουν τὰ πάντα στὸν βωμὸ τοῦ συμφέροντος, τῆς ματαιοδοξίας, καὶ ἐν τέλει τῆς ἀθεοφοβίας τους!...

Καὶ κάτι ἄλλο σημαντικὸ: Οἱ Ἐφημέριοι δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἀπαιτοῦν νὰ κοινωνοῦν εἰς αὐτοὺς μόνον ὅσοι καὶ ἐξομολο-

γούνται εις αυτούς επίσης. Άρκεϊ ό πιστός να έχει την εύλογία και άδεια κανονικού Πνευματικού τής Έκκλησίας μας, ώστε να δύναται να κοινωνεί σε κάθε Ένορία μας, άνευ δυνατότητας παρεμποδισέως του από τον εκάστοτε Έφημέριο.

Τό βέβαιον είναι, ότι ενάρετος Πνευματικός πατέρας με συναίσθηση τής αποστολής του δεν είναι δυνατόν να περιπέσει σε άντικανονικότητες και άδιακρίσεις. Και τούτο, διότι παραμένει ασφαλής εντός του εκκλησιαστικού πνεύματος και φρονήματος.

Ό Άγιος Νικόδημος ό Άγιορείτης σπεύδει να τονίσει έξ αρχής τά έξής σημαντικά στον Πνευματικό: «Πρέπει να έχης μίαν έξαιρετον και διαφορετικήν άρετήν και αγιότητα από τους άλλους ανθρώπους, και από αυτούς άκόμη τους συνιερείς σου, από τους όποιους μέλλεις να έκλεχθής και να έχης ίατρευμένα και νικημένα τά πάθη σου, να έχης διαφορετικήν αγιότητα από τους άλλους· διότι σύ όπου έχεις να κατασταθής Πνευματικός, πρέπει να πολιτεύεσαι μίαν ζώην πνευματικήν, κυβερνωμένην με την χάριν και την διάκρισιν του Άγιου Πνεύματος, άν θέλης να έχης τό όνομα του Πνευματικού άληθινόν και σύμφωνον με τό πράγμα» (Έξομολογητάριον, έκδ. Νεκταρίου Παναγοπούλου, Άθήνα 1988, σελ. 17).

Άρα, ό Πνευματικός ό όποιος αναλαμβάνει τό βαρύτατο έργο με την εύλογία του Έπισκόπου του, όφείλει να αύξάνει και να μεταμορφώνεται πνευματικά κατά τέτοιον τρόπο, ώστε ό έξομολογούμενος να βλέπει σ' αυτόν μία έμψυχη εικόνα Χριστού, γεμάτη ίλαρότητα, συμπόνοια και πνευματική αγάπη. Κυρίως δε πρέπει να στολίζεται με την κορυφαία άρετή τής διακρίσεως, προκειμένου να οικοδομεί τις ψυχές και να μη τις ζημιώνει ή σκανδαλίζει με τις παραξενιές, ιδιοτροπίες και άδιακρίσεις του, ή με την άδεξιότητα και άγνοιά του.

Άπαιτείται να διακρίνεται πρώτος αυτός από ύγιές εκκλησιαστικό φρόνημα και ήθος, διότι διαφορετικά πώς θα καλλιεργήσει ψυχές με όρθό εκκλησιαστικό προσανατολισμό; Να μην διακρίνεται από πάθη και μικρότητες, να μην έλκύεται από την ματαιότητα των παρόντων και από τό διάχυτο κοσμικό πνεύμα και φρόνημα. Να μην προσωποληπτεϊ, να μην νικιέται από τά ύλικά, να μην είναι φιλοχρήματος, πλεονέκτης και φιλήδονος, και επίσης να μην αναμινύεται στα πολιτικά. Διότι πώς θα διακονήσει στην θεουργία των ανθρώπων; Πώς θα έπιτελέσει την διακονία τής καταλλαγής τους με τον Θεό και μεταξύ τους, ως μεσίτης και ως άνθρωπος ειρήνης, ενότητος και προσευχής;

Πνευματικός κατά κυριολεξίαν είναι ό φορέας τής Χάριτος του Άγιου Πνεύματος· όχι απλώς λόγω τής χειροτονίας και χειροθεσίας που έλαβε, αλλά λόγω τής αλήθειας τής ζωής του, τής ταπεινώσεως και έγκρατειας του, τής ακριβοϋς τηρήσεως των θείων Έντολών.

Ό Πνευματικός είναι αναγκαίο να κατέχει πολύ καλά την γνώση τής ανθρώπινης ψυχής, τον νόμο και τον λόγο του Θεού, την βασική διδασκαλία των Άγιων Πατέρων, τους Έροους Κανόνες των Οικουμενικών και Τοπικών Συνόδων και των Άγιων Πατέρων. Να έρωτᾶ δε περι όσων δεν γνωρίζει ή δεν είναι βέβαιος, να προσφεύγει τακτικά στον Έπίσκοπό του ή στον Πνευματικό του για έρώτηση και καθοδήγηση, να γνωρίζει πότε να είναι έπιεικής και πότε να είναι άυστηρός. Η έπιείκεια και ή οίκονομία του όμως να μην άμνησεύουν την άμαρτία. Να αποστρέφεται την άνομία, αλλά να δεικνύει

συγκατάβαση στον άμαρτωλό.

Τό κύριο χαρακτηριστικό του Έρέως και πολύ περισσότερο του Πνευματικού είναι ή αυτογνωσία. Η καλή γνώση τής καταστάσεως και των μέτρων του. Χωρίς γνώση του έαυτού, πώς θα επέλθει ή θεογνωσία;

Σε τούτο όμως εναντιώνονται πολλά πράγματα, και πρωτίστως **α)** ό έχθρός διάβολος, ό όποιος έπιθυμεί να αποκοιμίξει τον Ποιμένα και να τον έξαπατᾶ, ότι όλα σε αυτόν είναι περίφημα, ότι είναι ό καλύτερος, ό πιό ακριβής και ύποδειγματικός κ.λπ. **β)** ή έξωστρέφεια, που μᾶς κάνει ύπερδραστήριους στα έξωτερικά, ώστε να λησμονούμε τά έξωτερικά του έαυτού μας, και **γ)** ή έξοικείωση με τά θεϊα, ή μηχανοποίηση δίκην ρουτίνας τής διακονίας μας, ώστε να έπιτελούμε τά λειτουργικά ίδίως καθήκοντά μας σαν ήθοποιόί, άνευ φόβου Θεού και βαθιάς έξωτερικής συμμετοχής, παρά για έντυπωσιασμό και με διάθεση προβολής των πεπραγμένων μας. Βέβαια, προς άποφυγήν παρεξηγήσεως, προβολή λελογισμένη χρειάζεται σήμερα για πολλούς λόγους, αλλά όχι με τρόπο έξεζητημένο και άδιάκριτο.

Στον πνευματικό άγώνα έμφανίζονται κάποτε έξωτερικό κενό, άκηδία ψυχής, πνευματική άμέλεια και άφροντησία του έαυτού. Υπάρχει όπως είπαμε σπουδή για την σωτηρία των άλλων χωρίς να έπιδεικνύεται ανάλογη προσοχή και έπιμέλεια για την φροντίδα ήμών των ίδιων. Έν τούτοις, μόνον με τό φώς τής ταπεινώσεως άν έξετάσουμε τίμια και ειλικρινά τον έαυτό μας, τότε θα διαπιστώσουμε ότι πολλά πράγματα δεν πηγαίνουν καλά πρωτίστως μέσα μας και χρειάζονται άμεση διόρθωση!

***

Άδελφοί και Πατέρες·

Φθάσαμε στην «καρδιά» του θέματός μας. Έπιτρέματέ μου να προχωρήσω σε αυτά που συντελούν στην πνευματική μας ώφέλεια και συναίσθηση και μᾶς φέρνουν πρό των εύθυνών μας. Συνήθως έχουμε την τάση να κρίνουμε και να κατακρίνουμε άλλους, να έντοπίζουμε προβληματικά και λανθασμένα σημεία γύρω μας, και επίσης να όρίζουμε με σχετική εύκολία στους άλλους πώς να διορθωθούν, να μετανοήσουν, να συμμορφωθούν, να κοινωνήσουν. Έμεις όμως κατά πόσον αναπαύουμε πραγματικά τον Θεό με την καλή αυτογνωσία και μετάνοιά μας; Μήπως ή καλύτερευση πρωτίστως τής δικής μας πνευματικής καταστάσεως θα συντελέσει και στην διόρθωση των προβλημάτων που παρατηρούνται γύρω μας;

Είναι γνωστόν ότι όλοι πταίουμε, όλοι άνεξαιρέτως άμαρτάνουμε, διότι είμαστε όμοιοπαθείς συναμαρτωλοί. Όλοι έχουμε άμεση ανάγκη, άκόμη και οι Πνευματικοί, Άρχιερείς και Έρεϊς, όπως και ό ιερός Κλήρος γενικά, μετανοίας και έξομολογήσεως. Θα έλεγα, έμεις περισσότερο από όλους τους άλλους.

Τά μικρά τά δικά μας, που άξιωθήκαμε ειδικής και ύπερμέγιστης Χάριτος, λογίζονται σαν τά μεγάλα των κοσμικών. Από έμάς αναμένει ό Κύριος περισσότερο, αναμένει καλύτερη έπιμέλεια ψυχής και ακρίβεια στην τήρηση των άγιων Έντολών Του. Όλοι μας έχουμε ανάγκη διαρκούς Μετανοίας, γι' αυτό και πάλιν ό Άγιος Συμεών Θεσσαλονίκης μᾶς άπευθύνεται και μᾶς λέγει:

«Να μετανοούμε όλοι, λαϊκοί και μοναχοί, κληρικοί και ιερείς και άρχιερείς. Κανείς να μην έξαιρεί τον έαυτό

του από την μετάνοια, διότι όλοι άμαρτήσαμε και άμαρτάνουμε και όφείλουμε όλοι να μετανοούμε!... Κι έγώ (λέγει ο ιερός Συμεών) με την χάρη του Σωτήρος μας φωνάζω δυνατά σε όλους, χωρίς να έξαιρώ τον έαυτό μου: Άς μετανοούμε για να σωθούμε!» («Περί Μετανοίας», κεφ. σνβ', PG 155, 472BC).

Οί Ίερείς δέν δικαιολογείται να έχουν άγνοια, γι' αυτό και οί άμαρτίες τους, άς έλπίζουμε μικρές και συγγνωστές, ήτοι εύκολοιάτρευτες και εύκολοσυγχώρητες, είναι και λογίζονται «άμαρτήματα», ένώ των λαϊκών που έχουν κάποια έλαφρυντικά καλούνται «άγνοήματα» (βλ. εύχή μετά την μεγάλη Είσοδο στην Θ. Λειτουργία του ι. Χρυσοστόμου).

Γι' αυτό από τα άρχαία χρόνια είχε έπικρατήσει τό κοινό άμφιο σε όλους τους ιερατικούς βαθμούς, τό Στιχάριον, να είναι κατά βάσιν λευκό, εις ύπενθύμισιν του βαπτισματικού χιτώνος, ήτοι εις ένδειξιν ψυχοσωματικής καθαρότητας. Για τόν λόγο τούτο, ό νηπτικός Όσιος Θεόγνωστος διαγορεύει: «Άφοϋ πρώτα με ποταμούς δακρύων θα λευκαίνεσαι καλύτερα κι από χιόνι, τότε με λευκασμένη την συνείδηση από καθαρότητα, άγγιζε τα Άγια ως άγιος, φανερώνοντας την έσωτερική ώραότητα της ψυχής σου με την έξωτερική άγγελόμορφη λευκότητα των άμφίων» («Περί πράξεως και θεωρίας και περι ίερωσύνης», κεφ. ιη', Φιλοκαλία των ίερών Νηπτικών, τ. Β', έκδ. «Αστήρ», Αθήναι 1958, σελ. 258).

Και για να μην σκεφθεί κάποιος ότι αυτά είναι παλαιά και άπροσπέλαστα για μäs σήμερα, ένθυμούμαι ό όμιλών προδ δεκαετιών, σε συνομιλία μου με άπλό έγγαμο Ίερέα της Έκκλησίας μας, ό όποιος έκοιμήθη κατά τα τελευταία έτη, όταν τόν έρώτησα σχετικά με την προετοιμασία του για την τέλεση της Θ. Λειτουργίας, με βεβαίωσε με φυσικότητα και ειλικρίνεια ότι άν δέν έλθουν δάκρυα κατανύξεως και μετανοίας στην έγκάρδια προσευχή του, τό θεωρούσε σχεδόν άνεπίτρεπτο να προχωρήσει στην τέλεση του φρικτού Μυστηρίου! Αναλογιζόμενος σήμερα αυτό, και χάιρομαι, και θαυμάζω, όπως και έλέγχομαι!...

Έπειδή λοιπόν και οί Κληρικοί περιέκινται σάρκα και αίμα, ένοχλούνται και αυτοί από πάθη και τραυματίζονται, για να είναι ταπεινοί, συγκαταβατικοί και συγχωρητικοί, σύμφωνα με τόν ιερό Χρυσόστομο (βλ. «Λόγος εις Πέτρον τόν άπόστολον και Ήλιαν τόν προφήτην», κεφ. ζα', PG 50, 726-727).

Άρα, ή έξομολόγηση του κάθε Κληρικού, όπως βεβαίως και του Πνευματικού, σε άλλον Πνευματικό, είναι αναγκαία και για την δική του θεραπεία, όπως και για να διατηρεί άντικειμενική κρίση σχετικά με τους πιστούς και τα πάθη και άμαρτήματά τους. Τί σημαίνει αυτό; Άν είναι ό ίδιος σκοτισμένος από πάθη και νικείται από κάποιο άμάρτημα χωρίς να μετανοεί, τότε πολύ εύκολα θα είναι ύπερβολικά συγκαταβατικός στους άμαρτωλούς εκείνους, οί όποιοί ύποπίπτουν στο ίδιο ή σε παραπλήσιο άμάρτημα. Ένώ άν άγωνίζεται κατ' αυτού και έπιδεικνύει μετάνοια, θα είναι σε θέση να συμβουλευθεί και να καθοδηγήσει όρθως και θεραπευτικώς.

Διαφορετικά, άν όντας ήττημένος από πάθη και άμαρτήματα και μη βιώνουν την Μετάνοια έν έξομολογήσει, άππειραθεί να θεραπεύσει άλλους, θα άκούσει παρά Κυρίου τό γνωστόν: «*ίατρέ, θεράπευσον σεαυτόν!*» (Λουκ. 4, 23).

Άλλωστε, ό Πνευματικός είναι άπαραίτητο να ύπόκειται στην *διαδικασία έλέγχου* για την όρθη ή μη πορεία του. Είναι ανάγκη να διακρίνεται για πνεύμα μαθητείας, ταπεινώσεως και μετανοίας. Να θέτει ύπό την κρίσιν άλλων πεπειραμένων Πνευματικών, και δη του Έπισκόπου του, τους τρόπους οικονομήσεως που επιλέγει, σε δύσκολες μάλιστα περιπτώσεις, ώστε να είναι βέβαιοι ότι βαδίζει καλώς και θεοφιλώς.

Έπίσης, οί Κληρικοί παριστάμεθα ένώπιον του ίεροϋ Θυσιαστηρίου, ως ίερούργοι των θείων Μυστηρίων και μάλιστα της Θ. Εύχαριστίας. Ώς έκ τούτου, όφείλουμε να είμαστε σε διαρκή πνευματική έγρήγορση και σε ύψηλή πνευματική κατάσταση, άν πρόκειται να ιστάμεθα άκατακρίτως ένώπιον του Κυρίου και Θεοϋ μας. Γι' αυτό και ό ιερός Χρυσόστομος έρωτά, πόση καθαρότητα και εύλάβεια πρέπει να άπαιτήσουμε από τους Λειτουργούς, και άπαντά ό ίδιος ότι **ή ψυχή του Ίερωμένου πρέπει να λάμπει σαν φώς που καταυγάει την οίκουμένη!** (βλ. Λόγος ΣΤ' Περί Ίερωσύνης, κεφ. 54, ΕΠΕ 28, Θεσσαλονίκη 1978, σελ. 268-271).

Μόνον όταν τελούμε και προσερχόμαστε στην Θ. Εύχαριστία με καθαρή καρδιά και νοϋ, με μετάνοια, μόνον τότε ό Χριστός γίνεται *φάρμακο θεραπευτικό* της ψυχής μας. Άν όμως άναβράζει μέσα μας κάποιο σοβαρό πάθος, π.χ. φθόνου και κακίας έναντίον κάποιου άλλου, ή έμπαθής άνεπίτρεπτη προσκόλληση σε κάποιο πρόσωπο, τότε πώς θα έπέλθει θεραπεία; Πρέπει να έχει προηγηθεί μετάνοια και έξομολόγηση, διότι διαφορετικά θα λάβουμε κρίμα και κατάκριμα...

Ό λόγος και ή δράση μας πρέπει να συμφωνούν με τό βίωμά μας, άν θα πρέπει να είμαστε πειστικοί, να άγγίζουμε ψυχές και να ώφελοϋμε τους άλλους ανθρώπους.

Άν άναρωτηθούμε ποιά είναι τα πιθανά άμαρτήματα που μäs έξαπατούν, θα βρούμε πολλά: έλλειψη άληθινής εύλάβειας και φόβου Θεοϋ, έλλειψη καθαρότητας καρδιάς, λογισμών και ένθυμήσεων (δέν λέω καν για κάτι πιό προχωρημένο έναντι του έαυτοϋ μας ή έναντι άλλου προσώπου), άπρεπής περιέργεια, αυταρέσκεια, άλαζονεία, μεγάλη ιδέα περι των δήθεν έξαιρετικών χαρισμάτων μας, κάποτε ύποτίμηση και έξουθένωση του Ποιμνίου· άλλοτε έμφανίζεται όλιγοπιστία, άλλοτε φιλαργυρία, συμφεροντολογία, πονηρία, ψεύδος, πολυφαγία, ματαιοδοξία, έξουσιαστικό φρόνημα, κατάκριση, διαβολή, όργη, μνησικακία, θυμός, πολυλογία και περιπτολογία, κοσμικό φρόνημα, άπρεπείς έκφράσεις, ταραχή, σύγχυση, άνισοροπία· σκανδαλισμός ποιμνίου, διαπληκτισμοί, άγένεια, νευρικότητα, φατριασμοί...

Άκολουθούν κάποια χαρακτηριστικά έρωτήματα: Φροντίζουμε για την ήσυχία, τάξη, εύπρέπεια και καθαρότητα στον Ναό και μάλιστα στο Ίερό Βήμα; Έπικρατεί καθαρότητα ή ύπάρχει κατάσταση άκαταστασίας; Τα ιερά Σκεϋή είναι περιποιημένα; Το άγιο Εύαγγέλιο; Το ιερό Άντιμήνσιο είναι καθαρό; Τα ιερά Καλύμματα; Οί ιερατικές Φυλλάδες; Τα δίπτυχα; Ύπάρχει έπαρκής φωτισμός, ή μέσα στο ήμίφως έπικρατεί άταξία; Μήπως είμαστε άκόμη και στίς πιό ιερές στιγμές ύπερκλητικοί, διαχυτικοί, άσυμμάζευτοι; Φροντίζουμε να μην εισέρχονται στο Ίερό λαϊκοί και λοιποί μικροί και μεγάλοι που κάποτε μπαινοβγαίνουν άνεξέλεγκτα; Άλλά πώς και τότε θα μεταρσιωθούμε και θα νοιώσουμε θεία σκιρτήματα, θείες άναβάσεις, θεία ένεργήματα; Άλήθεια, μπορούμε να συγκεντρωθούμε και να προσευχηθούμε στον κατ' έξοχήν θείο τόπο προσευχής, όταν έντός του Ίεροϋ Βήματος έπικρατεί συνήθως φασαρία; Πώς είναι δυνατόν να συνομιλούν κάποιοι δυνατά, να άκούγονται κάποτε άκόμη και άστεία, γέλοια, πειράγματα;

Είναι κατανοητές και άπαραίτητες κάποιες χαμηλόφωνες συνεννοήσεις, άλλα όχι συνεχείς συζητήσεις και όχλαγωγία, που άποδεικνύουν ότι δέν ύπάρχει συναίσθηση ούτε που βρισκόμεθα, ούτε τί έπιτελούμε, ούτε σε τί άποβλέπουμε!

Όλα τα άνωτέρω, τα όποία παρουσιάσθηκαν τηλεγραφικά και ένδεικτικά, μäs άπασχολούν; Κάνουμε άυτόκριτική; Έλεγχόμαστε, μετανοούμε και προσπαθούμε να βελτιωθούμε, ή συνηθίσαμε και τα θεωρούμε φυσικά και άναπτώ-

τρεπτα; Και άρκει άπλώς μία συγχωρητική εύχη άπό τόν Προεξάρχοντα τής Θ. Λειτουργίας πριν άπό τήν Θ. Κοινωνία, προκειμένου νά έχουμε τήν ψευδαίσθηση ότι αυτόμάτως, ως διά μαγείας, τακτοποιηθήκαμε και είμαστε έτοιμοι νά συμμετάσχουμε στα φρικτά Μυστήρια άκατακρίτως, εις άφεςιν άμαρτιών και εις ζωήν αιώνιον;!...

Και έπειδή όμιλούμε και για Πνευματικούς και για Έξομολόγηση, ό Άγιος Συμεών ό Νέος Θεολόγος έρχεται νά μάς προσγειώσει, άπευθυνόμενος κυρίως στόν Πνευματικό: «Πρέπει νά φωτισθής πρώτον άπό τό άληθινόν φώς, και μετά ταύτα νά φέρης και άλλους εις αυτό τό φώς. Πρέπει νά έλευθερωθής πρώτον σύ, και έτσι νά επιχειρίξεις δια νά έλευθερώσης άλλους» (Λόγος Όγδοηκοστός Ζ΄, έκδ. Διον. Ζαγοραίου, Β. Ρηγοπούλου, Θεσσαλονίκη 1969, σελ. 499).

Και ό Άγιος Εύαγγελιστής Ίωάννης ό Θεολόγος βεβαιώνει: «έν όμολογώμεν τας άμαρτίας ήμύν, πιστός έστι και δίκαιος (ό Θεός), ίνα αφή τας άμαρτίας και καθάριση ήμάς άπό πάσης άδικίας» (Α΄ Ίω. 1, 9).

***

Κατόπιν πάντων τούτων, ύπάρχει άκόμα κάποιος στόν ιερό Κλήρο, ό όποίος θά μπορούσε στ΄ άλήθεια νά ίσχυρισθεΐ ότι ή Έξομολόγηση σέ μάς περιπεύει; Ότι δέν χρειαζόμαστε Πνευματικό, ούτε τακτική, καθαρή και είλικρινή έξαγόρευση; Εΐναι βέβαια κατανοητό ότι μπορεί νά ύπάρχει ειδική δυσκολία ως προς τήν εύρεση καλού, εμπίστου και διακριτικού Πνευματικού, αλλά εΐναι καλύτερα νά εΐσαι μαθητής μαθητού, παρά νά τρυγας τούς άνωφελείς καρπούς του ίδιου θελήματος.

Λέγουμε τούτο, διότι ύπάρχουν Κληρικοί που δέν έξομολογούνται, ή δέν άποκαλύπτουν ποτέ τέτοιο πράγμα άν γίνεται, ποϋ γίνεται, σέ ποιόν και πότε. Άν δέν έχουμε φθάσει σέ άναισθησία και σκληροκαρδία, πράγματα φοβερά, τότε εΐναι άμεση άνάγκη νά άναθεωρήσουμε τήν άδράνεια και τήν σοβαρή παράλειψη μας, ή όποία μόνον τόν διάβολο χαροποιεί. Άς σπεύσουμε νά βρούμε θεοφοβούμενο και διακριτικό Πνευματικό, για νά άνοιγουμε τήν καρδιά μας και νά γευόμαστε πρώτοι έμεις αυτά που έξηγοϋμε και άπαιτούμε άπό τούς άλλους. Διαφορετικά, ύποκρινόμαστε και βρισκόμαστε σέ μεγάλο και άμεσο πνευματικό κίνδυνο.

Ό ιερός Χρυσόστομος λέγει ότι έμεις οι Κληρικοί, ως Ποιμένες λογικών προβάτων, πρέπει νά έχουμε **περίσσευμα άρετής**, ώστε νά κάνουμε έναρέτους τούς Χριστιανούς μας. Άν δέν κατορθώσουμε αυτό, δέν θά είμαστε ίκανοί ούτε τούς έαυτούς μας νά σώσουμε! (βλ. «Υπόμνημα εις τόν Άγιον Ματθαϊόν τόν Εύαγγελιστήν», Όμιλία ΙΕ΄, κεφ. στ΄, ΡG 57, 231).

Άλλά πώς κατορθώνεται αυτό άν όχι δια τής βίωσης τής Μετανοίας άπό έμάς τούς ίδιους και τήν συνεχή καθάρσή μας στο θεϊό λουτρό τής έξομολογήσεως;

Άς άναφερθοϋμε σέ ένα παράδειγμα διδακτικό άπό τόν Βίο του στολισμένου πλουσίως με θεϊά χάρισματα Όσιου Άμβροσίου τής Όπτινα (τέλη ΙΘ΄ αι.), όπου διαβάζουμε:

«Ό **ιερομόναχος Πλάτων**, που για ώρισμένο χρονικό διάστημα χρημάτισε έξομολόγος του, είχε πολλά νά πη για τήν συντετριμμένη καρδιά του. «Πόσο με δίδασκε ή έξομολόγηση του π. Άμβροσίου! Με τί μεγάλη ταπείνωση και συντριβή έξαγόρευε τις άμαρτίες του! Και τί άμαρτίες; Τέτοιες που έμεις ούτε τις ύπολογίζουμε καθόλου. Κατέλυε π.χ. τήν Τετάρτη

ή τήν Παρασκευή έξ αίτίας τής στομαχικής του παθήσεως, και γι΄ αυτή τήν πράξη ώδουρόταν. Γονάτιζε μπροστά στήν εικόνα του Κυρίου και σαν κατάδικος έκλιπαρούσε τό θεϊόν έλεος. Βλέποντάς τον νά θρηνηΐ έτσι άναλυόμεν κι έγω σέ δάκρυα»» (Όσιος Άμβρόσιος τής Όπτινα, Ί. Μονή Παρακλήτου, Όρωπός 1998, σελ. 212).

Ύπάρχει κάποιος σχόλιο σέ αυτή τήν άποκαλυπτική περιγραφή;...

***

Πατέρες και Άδελφοί

Και μετά τήν Έξομολόγηση δέν δικαιολογείται καμία χαλαρότητα και επανάπαυση, αλλά συνεχής άγώνας για έκρίζωση τών ένοχλούντων παθών, ώστε νά άσφαλισθοϋμε άπό μελλοντικές έκτροπές και πτώσεις. Χρειαζεται άσκηση, νηστεία, προσευχή. Μόνον ως άνθρωποι προσευχής θά διατελοϋμε ύπό τήν θεϊα σκέπη, προστασία, εμπνευση και όδηγία. Νά έχουμε ύπ΄ όψιν μας ότι οι πιστοί, άν καταλάβουν και πιστοποιήσουν ότι έχουν ως Ποιμένα άνθρωπο προσευχής, θά του συμπαραστέκονται πάντοτε και θά τόν περιβάλλουν με άγάπη, άφοσίωση και σεβασμό.

Κάτι πάρα πολύ σημαντικό για τόν συνεχή καταρτισμό και φωτισμό μας εΐναι ή συνεχής μελέτη του θεϊού λόγου, ή ένασχόληση με τό άγιο Εύαγγέλιο, μέσα στα θεϊα νοήματα του όποίου θά πρέπει νά κολυμβά κυριολεκτικά ό νοϋς μας. Έτσι λαμβάνουμε θεραπευτική χάρη και εύλογία και έκδιώνονται τά πάθη, εΐμεθα δε πάντοτε έτοιμοι για νά έκφράζουμε λόγον άγαθόν και οικοδομητικόν.

Μη λησμονοϋμε ότι χρειαζόμαστε πνευματική κατάρτιση δια βίου.

Όλοι οι κλάδοι τών έπιστημών και δραστηριοτήτων, και μάλιστα οι σχετιζόμενοι με τήν ίατρική, χρειαζονται συνεχή κατάρτιση στα νέα δεδομένα και έπιτεύγματα του χώρου τους, για νά εΐναι ένήμεροι και νά παρέχουν όσο τό δυνατόν καλύτερες ύπηρεσίες στόν κόσμο.

Οι Κληρικοί και οι Πνευματικοί γνωρίζουν τά πάντα; Βαδίζουν άπλώς άπό διαίσθηση, έκ πείρας; Εΐναι στόν «αυτόματο πιλότο»; Άν δέν μελετοϋμε και καταρτιζόμαστε διαρκώς, έννοω σέ σοβαρό έπίπεδο άπό τά καθιερωμένα βιβλία τής Έκκλησίας και όχι στα πεταχτά άπό ιστολόγια άμφιβόλου προελεύσεως και ποιότητας στο διαδίκτυο και άπό τό «καφενεϊο» του facebook και τών λοιπών μέσων κοινωνικής δικτύωσης, τότε πάσχουμε πολύ σοβαρώς. Άν δέν είμαστε εύαισθητοποιημένοι στα σύγχρονα θέματα και ρεύματα και πάλιν άπό σοβαρές πηγές (βλ. διλήμματα βιοηθικής, έκρηκτικές άνακαλύψεις στα θέματα ψηφιακής πραγματικότητας και τεχνητής νοημοσύνης, και τών εφαρμογών και κινδύνων που σημαίνουν), θέματα τά όποια έχουν σαφώς και πνευματική σημασία και βαρύτητα στα άποκαλυπτικά χρόνια που ζοϋμε, πώς θά άναπακριθοϋμε σοβαρά και ψύχραιμα, και όχι βέβαια άδέξια και σπασμωδικά, σέ όσα πρωτοφανή συμβαίνουν και έρχονται;

Σαφώς και τά πιό σημαντικά έφοδιά μας εΐναι ή έν μετανοία προσευχή και ό θεϊος φωτισμός, τά όποια βασικώς και κυρίως χαρακτηρίζουν τούς Άγίους. Έμεις όμως οι ύπόλοιποι χρειαζόμαστε και άλλα πράγματα, γνώσεις και ύποδείξεις, για νά άντιμετωπίσουμε για παράδειγμα τις σύγχρονες ψυχικές λεγόμενες παθήσεις, τήν κατάθλιψη κ.λπ. Πώς θά άποκτήσουμε τήν διάκριση μεταξύ τών παθολογικής φύσε-

ως ασθενειών από τις πειρασμικές έπιρροές; Είναι όλοι οι προβληματικοί άνθρωποι δαιμονισμένοι; ή ψυχικά άρρωστοι; ή και τα δύο; Οι άπαντήσεις εδώ δεν είναι εύκολες και μονοσήμαντες. Χρειάζονται άκόμενη και γνώσεις ψυχιατρικής για να άναπαεξέλθουμε σε αυτά τα δύσκολα θέματα, έκτος από τα πνευματικά έφοδια.

Έπίσης, προκειμένου να άντιμετωπίσουμε τα σύγχρονα ρεύματα άπιστίας, άθείας, άγνωστικισμού, όπως και τα τρέχοντα νεο-εποχιστικά και άποκρυφιστικά κινήματα με τις πάμπολλες άποχρώσεις τους, πόσο καλή και στέρεη γνώση πρέπει να έχουμε τόσο των άρχων τής Όρθοδόξου Πίστεώς μας, όσο και τής Όρθοδόξου άπολογητικής έναντι όλων αυτών των πειρασμικών και βλαπτικών φαινομένων, τα όποια καταστρέφουν ψυχοσωματικά όσους εμπλέκονται σ' αυτά;

Άλλά το πιό σπουδαίο είναι ή καλή κατάρτιση στην νηπτική φιλοκαλική Πατερική θεραπευτική. Το ένδιαφέρον σε αυτό δεν είναι συσσώρευση γνώσεων, άν και χρειάζεται επίσης σκληρή και συστηματική μελέτη. Το πιό σημαντικό είναι το **βίωμα**. Γνωρίζουμε από «ήσυχία»; Πώς να άποσυρόμαστε στο «ταμείον» τής ψυχής μας, στον έσω άνθρωπο, για προσευχή και δη νοερά; Γνωρίζουμε την άντιμετώπιση του πολέμου των λογισμών; Γνωρίζουμε από φυλακή αισθήσεων και περιφούρηση τής καρδιακής καθαρότητας; Διακρινόμαστε από ίσχυρη άυτοκυριαρχία; Παραμένουμε ύπομονετικοί και άνεξίκακοι σε έκτροπές άλλων, οι όποιες μάς στενοχωρούν, άπογοητεύουν και πληγώνουν;

Η σύγχρονη κοινωνία μέσα στην όποία ζούμε δεν βοηθεί καθόλου σε αυτά, αλλά μάλλον έκτρέπει έντελώς. Η περιδιάβαση στον πεπτωκότα κόσμο των αισθήσεων και τής άνομίας, ή όποια προσφέρεται πλέον στον κάθε έναν σήμερα πάρα πολύ εύκολα μέσω του «έξυπνου» κινητού τηλεφώνου, έλκυει ιδιαίτερα όχι μόνο τους νέους ανθρώπους και τις μικρές και άνώριμες ήλικίες, αλλά σχεδόν τους πάντες, μικρούς και μεγάλους. Και μάλιστα, με την βοήθεια τής τεχνητής νοημοσύνης αυτό θα έκτεταθεί και θα τελειοποιηθεί άφάνταστα το άμέσως επόμενο διάστημα, ώστε ό έθισμός να είναι άσυναγώνιστος και ή διάκριση του άληθούς από το ψευδές να είναι σχεδόν έντελώς άδύνατη. Ποιός θα μείνει άπρόσβλητος ώστε να παραμείνει πιστός στην πνευματική άδολεσχία και προσευχή, στο «σταύρωμα» των έμπαθών αισθήσεων και στην πνευματική έλευθερία, για να ποθεί και να παραπέμπει στην ούράνια πραγματικότητα; Θα πρόκειται περι θάύματος, **κι έμείς καλούμαστε να ζήσουμε το θαύμα και να μεταδώσουμε το θαύμα!**

Άλλά τουτό θα έπιτευχθεί μόνον άν ή διαδικτυακή πλοήγησή μας είναι άπολύτως έλεγμένη και περιορισμένη. Μόνον τότε θα έχουμε έλπίδα για να άπεγκλωβισθούμε από τα νέα φοβερά άόρατα δεσμά, με τα όποια ζώσθηκε και δέθηκε όλόκληρη ή οίκουμένη. Άν κυριαρχούμε στον φιλοθεάμονα έμπαθη έαυτό μας, ό όποιος έπιζητά συνεχώς ίκανοποίηση από τα τεχνολογικά αγαθά, τότε πράγματι θα είμαστε σε θέση να ίερουργήσουμε την μυσταγωγία τής σωτηρίας μας και όσων καλοπροαιρέτων ψυχών μάς προσεγγίζουν για βοήθεια και για ύδωρ ζών χάριτος, άληθείας και όρθοδόξου

όμολογίας σε καιρό πρωτοφανούς άποστασίας πίστεως και ήθους. Διαφορετικά, θα κυριαρχεί ή άκαταστασία και ή έλλειψη ίσορροπίας, είρήνης και μέτρου στην ψυχή και στην ζωή μας.

Είθε να κατασταλάσουμε, Άδελφοί και Πατέρες, και να άναπαυθούμε στον Χριστό, για να μην περιπίπτουμε στον πειρασμό να ξεγελούμε τον ταραγμένο έαυτό μας με κοσμικά ύποκατάστατα.

Η όποια πνευματική προσφορά και έπιτυχία μας, μέχρι τώρα, ή όποια πνευματική άκτινοβολία μας, δεν άποτελεί δικό μας έπιτευγμα, αλλά έκδήλωση τής Θ. Χάριτος, παρά την άνεπάρκειά μας, για την βοήθεια των συνανθρώπων μας, προς δόξαν Θεού.

Δ'. Έπίλογος

Η διακονία μας σήμερα, στην ταραγμένη έποχή μας, ως Όρθοδόξων Κληρικών και Πνευματικών, άποτελεί **έργο υπεράνθρωπο**. Μόνον με την βοήθεια του Θεού και την εύχη και ένίσχυση του δικού μας Πνευματικού, όπως και του Έπισκόπου μας, θα μπορούμε να φέρουμε εις πέρας την ίερά άποστολή μας, όσο θα παραμένουμε στην Άλήθεια και Άγάπη του Φιλανθρώπου Χριστού μας, έν τή άγια Έκκλησία Αυτού.

Το πιό σημαντικό είναι να ύπάρχει και να πάλλεται μέσα μας μια **ζώσα άγαπητική καρδιά**, που θα μάς έπιτρέψει όχι άπλώς να γνωρίζουμε, αλλά να ζούμε το άγιο Εύαγγέλιο, ώστε οι ποταμοί του «ζώντος ύδατος» (Ιω. 7, 38) να ρέουν για τους ανθρώπους που επίσης θα έχουν άγάπη για την Άλήθεια, «*έπειδή [κατά τον άγιασμένο Έπίσκοπο Νικόλαο Βελμίροβιτς] ή άγάπη είναι που άνοίγει την όραση Χριστού και για να ζήσει μα και για να πάσχει για τους άλλους ανθρώπους.*

»Εάν ό ίερέας έχει μία τέτοια άγάπη, τότε αυτή γίνεται αισθητή και στην προσευχή του μέσα στην Έκκλησία και στο κήρυγμά του και φανερώνεται και στα έργα του. Ό άνθρωπος που συζητά μαζί του ή τον βοηθά βιώνει μια ξεχωριστή αίσθηση: νιώθει πως έχει πάρει από τον Πνευματικό του κάτι το πολύτιμο, το ζωικής σημασίας και ένθαρρυντικό, νιώθει πως γεύεται το φώς και την θερμή τής πνευματικής φλογός, πως έχει νιώσει ζωντανά το άγαθό και έχει πλησιάσει εκείνο που και ό Χριστός είχε ύπόψη Του όταν μιλούσε για την άγάπη. Η ζώσα καρδιά έχει άποθέματα καλοσύνης προς όλους, παρηγορία προς τον δυστυχούντα, βοήθεια προς τους ένδεεις, συμβουλή προς τους άβοηθήτους, τον καλό λόγο για τον καθένα, το χαμόγελο τής καρδιάς για τα πετεινά και τα λουλούδια. Πολύ άπλά, και ή άπλη έπικοινωνία με ένα τέτοιο πρόσωπο γίνεται άνεπαίσθητα ένα ζωντανό σχολείο καρδιακής συμμετοχής, άγαπητικής συμπεριφοράς, χριστιανικής σοφίας. Και είναι όλο αυτό πανέμορφο και χαριτωμένο, έπειδή ό γνήσιος Πνευματικός είναι φορέας του χριστιανικού πνεύματος, ένός πνεύματος άγάπης και καρδιακής θεωρίας» («Τί όφείλει να πράξει ή Έκκλησία», στο Άγιοπνευματικές διδαχές για τον Θεό και τους ανθρώπους, έκδ. Όρθόδοξος Κυψέλη, Θεσσαλονίκη 2017, σελ. 19).

Είθε τουτό να μάς χαρακτηρίζει πάντοτε. Άμήν!

• **Σημείωση:** Το Μέρος Β' τής Όμιλίας του Όσιολ. Ιερομ. π. Καλλινίκου Ηλιοπούλου για τον Άπόστολο Παύλο θα δημοσιευθεί στο επόμενο τεύχος, λόγω πληθώρας ύλης του παρόντος.

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Ποιμαντική επίσκεψη στο Κονγκό

ΕΝΤΟΣ του 'Ιουλίου του 2023, ο Τοποτηρητής τής Μητροπόλεως Κανάγκας, Σεβ. Μητροπολίτης Μεθώνης κ. 'Αμβρόσιος, πραγματοποίησε ποιμαντική επίσκεψη τριών εβδομάδων στην Λαϊκή Δημοκρατία του Κονγκό στην Κεντρ. 'Αφρική. Κατά τὸ διάστημα αὐτὸ ὁ Σεβ/τος 'Αμβρόσιος α) λειτούργησε σὲ Ναοὺς μας, β) χειροτόνησε νέους 'Ιερείς καὶ Διακόνους, γ) προήδρευσε σὲ συνελεύσεις τῶν Κληρικῶν μας τῆς περιοχῆς, δ) ἐπισκέφθηκε τὴν Κλινικὴ τοῦ Ἁγίου Πέτρου, προσφορὰ τῆς Ἐκκλησίας μας, ποὺ σήμερα λειτουργεῖ καλῶς, ε) ἐπισκέφθηκε τὴν ἀνδρῶα Μονὴ τῆς Ἁγίας Τριάδος, ζ) ἐπισκέφθηκε ἐθιμοτυπικῶς ἐπίσημα πρόσωπα, η) συνάντησε καὶ συμβούλευσε πολλοὺς φίλους καὶ πνευματικὰ τέκνα, θ) εἶχε ἐκτενεῖς συζητήσεις μὲ τοὺς Ἀρχιερατικοὺς Ἐπιτρόπους διαφόρων περιοχῶν γιὰ θέματα νομικῆς καὶ διοικητικῆς φύσεως καὶ ι) φρόντισε μὲ κάθε τρόπο θυσιαστικὰ γιὰ τὴν ἀνάπτυξη τῆς Ὁρθοδόξου ἱεραποστολικῆς μαρτυρίας στὸ ἀχανές Κονγκὸ μὲ τὶς πολὺ μεγάλες ὑλικές καὶ πνευματικὲς ἀνάγκες.

Ἡ ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου Νέου Ἱερομάρτυρος Ἰωσήφ τοῦ ἐκ Δεσφίνης

Τὸ Σάββατο, 23-07/05-08-2023, ἐορτάστηκε ἡ μνήμη τοῦ Ἁγίου Νέου Ἱερομάρτυρος Ἰωσήφ στὸν ἱστορικό Ἱερό Ναό Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Δεσφίνης Παρνασσίδος. Ἀφ' ἐσπέρας ψάλλθηκε ὁ πανηγυρικός Ἑσπερινός, ἐνῶ ἀνήμερα τελέστηκε ὁ Ὁρθρος καὶ ἡ Ἀρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία προεξάρχοντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πειραιῶς καὶ Σαλαμίνος κ. Γερωντίου, μὲ τὴν συμμετοχὴ τοῦ Πανοσιολ. Ἱερομ. π. Καλλινίκου Ἡλιοπούλου καὶ τοῦ Αἰδεσιμ. π. Νικολάου Γκαρλῆ. Παρετέθη εἰς προσκύνησιν ἀπότμημα Ἱεροῦ Λειψάνου τοῦ Ἁγίου Ἰωσήφ. Κατὰ τὴν Ἀπόλυση, ὁ Σεβ/τος κ. Γερώντιος ἀναφέρθηκε στὴν προσωπικότητα καὶ τοὺς ἀγῶνες τοῦ ἐορταζομένου Ἁγίου καὶ ἐπίσης μετέφερε τὶς πατρικὲς εὐχές καὶ εὐλογίες τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Καλλινίκου. Τὴν ὄλη φροντίδα γιὰ τὴν προετοιμασία τῆς ἐορτῆς εἶχε ἡ τέως

Δήμαρχος Δεσφίνης κ. Παναγιώτα Καμπαφλῆ-Μπαλακτάρη μετὰ τῆς οἰκογενείας τῆς.

Ἡ ἑορτὴ τῆς Ὁσίας Εἰρήνης Χρυσοβαλάντου

Τὴν Πέμπτη, 28-07/10-08-2023, ἑορτὴ τῆς Ὁσίας Εἰρήνης τῆς Χρυσοβαλάντου, πανηγύρισαν Ναοὶ καὶ Μονὲς τῆς Ἐκκλησίας μας. Στὴν Ἱερὰ Μονὴ Ἁγίας Εἰρήνης τῆς Χρυσοβαλάντου Λυκοβρύσεως Ἀττικῆς τελέσθηκε, ὡς εἰθισταί, ὀλονύκτιος ἱερὰ Ἀγρυπνία στὴν ὁποία προεξήρχε ὁ Σεβ/τος Μητροπολίτης Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας κ. Χρυσόστομος, συμπαραστατούμενος ὑπὸ τοῦ Σεβ/του Μητροπολίτου Θεσσαλονίκης κ. Γρηγορίου καὶ τοῦ τοπικοῦ Κλήρου.

Στὴν ὁμώνυμη Ἱερὰ Μονὴ στὴν Κομοτηνὴ, τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν προέστη ὁ Σεβ/τος Μητροπολίτης Φιλίππων

καί Μαρωνείας κ. Ἀμβρόσιος. Στόν Βατώντα Εύβοίας ἐώρτασε ἡ Ἱερά Μονή Ἀγίας Εἰρήνης, ὅπου στόν Ὁρθρο καί στήν Ἀρχιερατική Θεία Λειτουργία προεξήρχε ὁ Σεβ/τος Μητροπολίτης Λαρίσης καί Πλαταμῶνος κ. Κλήμης. Τέλος δέ, στήν Ἐλαφόννησο Λακωνίας ὅπου πανηγύρισε τὸ ὁμώνυμο Παραεκκλήσιο, τὸν Ἑσπερινὸ τῆς παραμονῆς καί τὴν Θ. Λειτουργία τῆς κυριωνύμου ἡμέρας τέλεσε ὁ Πανοσιολ. Ἱερομ. π. Καλλίνικος Ἡλιόπουλος.

ἽΟνομαστήρια Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου κ. Καλλινίκου

Τὴν Παρασκευή, 29-7/11-8-2023, μνήμη τῶν Ἀγίων Μαρτύρων Καλλινίκου καί Θεοδότῃς, ἐορτάσθησαν τὰ ἽΟνομαστήρια τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Καλλινίκου στό Καθολικὸ τῆς Ἱεράς Μονῆς Ἀγίων Ταξιάρχων στὰ Ἀθήκια Κορινθίας. Στόν Ὁρθρο χοροστάτησε ὁ Σεβ/τος Μητροπολίτης Πειραιῶς καί Σαλαμίνας κ. Γερόντιος, ἐνῶ ἐν συνεχείᾳ στήν Ἀρχιερατική Θ. Λειτουργία προέστη ὁ Μακαριώτατος Προκαθήμενος τῆς Ἐκκλησίας μας, συλλειτουργοῦντων τῶν Σεβ/των Μητροπολιτῶν Πειραιῶς & Σαλαμίνας κ. Γεροντίου, Δημητριάδος κ. Φωτίου καί Λαρίσης & Πλαταμῶνος κ. Κλήμεντος, πολλῶν Κληρικῶν καί ἐνός Διακόνου. Στό Ἰ. Βῆμα παρέστη συμπροσευχόμενος ὁ Σεβ/τος Μητροπολίτης Μεθώνης κ. Ἀμβρόσιος. Κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ Κοινωνικοῦ ὁ Σεβ. Λαρίσης κ. Κλήμης ἐξεφώνησε τὸν πανηγυρικό τῆς ἡμέρας. Κατὰ τὴν Ἀπόλυση, καί μετὰ τὴν ἀπόδοση τοῦ Πολυχρονισμοῦ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου

Κληρικοὶ καί πιστοί. Ὁμιλία ἐκφώνησε ὁ Σεβ/τος κ. Χρυσόστομος. Τὸ πρωὶ τῆς Δευτέρας στόν Ὁρθρο χοροστάτησε ὁ Σεβ/τος Μητροπολίτης Πειραιῶς καί Σαλαμίνας κ. Γερόντιος, στήν δὲ Θ. Λειτουργία προέστη ὁ Σεβ/τος Ἀττικῆς καί Βοιωτίας κ. Χρυσόστομος καί συλλειτουργήσαν οἱ Σεβ/τοι Πειραιῶς καί Σαλαμίνας κ. Γερόντιος καί Δημητριάδος κ. Φώτιος, ὁ ὁποῖος καί ἐκφώνησε ἐόρτια ὁμιλία.

Πανηγύρεις Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος

Τὸ Σάββατο, 6/19-08-2023, ἡ Ἐκκλησία μας ἐόρτασε τὴν μεγάλη Δεσποτική ἐορτὴ τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος. Ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Καλλίνικος μετέβη στόν Ἱερό Ναὸ Μεταμορφώσεως Σωτήρος στήν Κόρινθο, ὅπου προέστη τῆς Ἀρχιερατικῆς Θείας Λειτουργίας, συμπαραστατούμενος ὑπὸ τοῦ Ἱερομ. π. Καλλίστου. Ἐπίσης, πανηγύρισε καί ὁ ἱστορικός Ἱερός Ναὸς Μεταμορφώσεως Κυψέλης Ἀθηνῶν, ὅπου οἱ ἱερεὺς Ἀκολουθίες τελέσθησαν ἱερατικῶς.

Ὁ Σεβ/τος Μητροπολίτης Πειραιῶς καί Σαλαμίνας κ. Γερόντιος προεξήρχε τοῦ πανηγυρικοῦ Ἑσπερινοῦ τῆς παραμονῆς καί τῆς Ἱεράς Λιτανείας στόν Ἱερό Ναὸ Μεταμορφώσεως στήν Ἀγία Βαρβάρα, ἐνῶ ἀνήμερα τέλεσε τὴν Ἀρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία.

Στὴν πανηγυρίζουσα Ἱερά Μονή Μεταμορφώσεως στό Βαρνάβα Ἀττικῆς, τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν προεξήρχε ὁ Σεβ/τος Μητροπολίτης Ἀττικῆς καί Βοιωτίας κ. Χρυσόστομος.

Ὁ Σεβ/τος Μητροπολίτης Θεσσαλονίκης κ. Γρηγόριος μετέβη στήν ὁμώνυμη Ἱερά Μονή στήν Νεοκαισάρεια Πιερίας, ὅπου προεξήρχε τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν συμπαραστατούμενος ὑπὸ τοῦ τοπικοῦ Κλήρου (βλ. φωτ. ἐναντι ἄνω).

Τέλος δὲ πανηγύρισε καί ἡ Ἱερά Μονή Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος στήν Μουρτερὴ Αὐλωναρίου Εύβοίας. Στόν πανηγυρικό Ἑσπερινὸ τῆς παραμονῆς συμμετείχαν οἱ Παν/τοι Ἱερομόναχοι π. Καλλίνικος καί π. Δωρόθεος καθὼς καί ὁ

μας ἀπὸ τοὺς Ἱεροψάλτες, ὁ Μακαριώτατος ἀνεφέρθη σὲ διδακτικὰ σημεῖα ἀπὸ τὸν Βίο τοῦ Ἀγίου του καί ἐξέφρασε εὐχαριστίες στοὺς προσελθόντες Ἀρχιερεῖς, κληρικοὺς καί λαϊκοὺς γιὰ τὸν σεβασμὸ καί τὴν ἀγάπη τους. Τέλος δὲ ἀκολούθησε παράθεση τραπέζης καί ἀνταλλαγὴ εὐχῶν ὅπως ὁ Πανάγαθος Κύριός μας στηρίζει καί διατηρεῖ τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο τῆς Ἐκκλησίας μας κ. Καλλίνικο, παράγοντα σταθερότητας καί ἰσορροπίας στήν Ἰ. Σύνοδό μας, πρὸς ἐξακολούθησιν τῆς κατὰ Θεὸν μαρτυρίας τῆς, εἰς ἔτη πολλά!

Ἑορτὴ Ἀγίας Νεομάρτυρος Κασσάνδρας

Τὴν Δευτέρα, 1/14-8-2023, ἐορτάσθηκε ἡ μνήμη τῆς Ἀγίας Νεομάρτυρος Κασσάνδρας τῆς Τραπεζουντίας στόν Ἱερό Προσκυνηματικὸ Ναὸ Παναγίας Σουμελά στόν Ἀσπρόπυργο Ἀττικῆς, ὅπου θησαυρίζεται τὸ ἱερὸ Λείψανό της. Τὸ ἐσπέρας τῆς παραμονῆς τελέσθηκε ὁ ἐόρτιος Ἑσπερινός, χοροστατοῦντος τοῦ οἰκείου Ἱεράρχου Σεβ/του Μητροπολίτου Ἀττικῆς καί Βοιωτίας κ. Χρυσόστομου. Παρέστησαν οἱ Σεβ/τοι Μητροπολίτες Πειραιῶς καί Σαλαμίνας κ. Γερόντιος, Δημητριάδος κ. Φώτιος καί Μεθώνης κ. Ἀμβρόσιος, πολλοὶ

Αιδ/τος Πρεσβύτερος π. Νικόλαος. Ἀνήμερα τὴν Θεία Λειτουργία τέλεσε ὁ Ἱερομόναχος π. Δωρόθεος, συμπροσευχομένου τοῦ Γέροντος τῆς Μονῆς Παν/του Ἀρχιμ. π. Ἀκακίου.

Πανηγύρεις Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου

Τὴν Δευτέρα, 15/28-08-2023, Κοιμήσεως καὶ Μεταστάσεως τῆς Θεοτόκου, πανηγύρισε ὁ ὁμώνυμος Ἱερὸς Ναὸς στὸ Περιστέρι τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ὅπου τελέσθηκε τὴν παραμονή ὁ Μεγάλος Ἑσπερινὸς μὲ ἱερὰ Λιτανεῖα ἀπὸ τὸν Ἐφημέριο Αἰδ. π. Ἀρσένιο Κοντογιαννόπουλο καὶ ἄλλους Ἱερεῖς.

Στὸν Πειραιᾶ πανηγύρισε ὁ Ἱερὸς Καθεδρικός Ναὸς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου, ὅπου τῶν ἱερῶν Ἀκολουθιῶν καὶ τῆς ἱερᾶς Λιτανείας προσέστη ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πειραιῶς καὶ Σαλαμίνας κ. Γερόντιος.

Ἡ μεγάλη Ἑορτὴ τιμήθηκε ἰδιαίτερος καὶ στὸν Ἱερὸ Προσκυνητικὸ Ναὸ Παναγίας Σουμελᾶ στὸν Ἀσπρόπυργο Ἀττικῆς, προεξάρχοντος τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας κ. Χρυσόστομου. Ἐκεῖ τελέσθηκε ἐπίσης Μεθέορτος Ἑσπερινός, τῆ συμμετοχῆ καὶ τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Πειραιῶς καὶ Σαλαμίνας κ. Γεροντίου, μετὰ ἱερᾶς Λιτανείας.

Ἡ Σύναξις τῆς Παναγίας Προυσιωτίσσης

Τὴν Δευτέρα 22-08/4-09-2023, πανηγύρισε ὁ Ἱερὸς Ναὸς Παναγίας Προυσιωτίσσης Τσακοῦ Ἁγίας Παρασκευῆς Ἀττικῆς. Τὴν παραμονή στὸν Μ. Ἑσπερινὸ χοροστάτησε ὁ Σεβ/τος Μητροπολίτης Ἀττικῆς καὶ Βοιωτίας κ. Χρυσόστομος συμπραστατούμενος ὑπὸ ἱερέων καὶ διακόνου. Μετὰ τὸ πέρας τοῦ Ἑσπερινοῦ πραγματοποιήθηκε ἱερὰ Λιτανεῖα τῆς Εἰκόνος τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου μὲ τὴν συνοδεία φιλαρμονικῆς μπάντας καθὼς καὶ νέων καὶ νεανίδων ἐνδεδυμένων μὲ ἐθνικὲς ἐνδυμασίες. Πρὸ τῆς Ἀπολύσεως ἐπιτελέστηκε ἡ Ἀρτοκλασία καὶ ὁ Σεβ/τος κ. Χρυσόστομος ἐκφώνησε ὁμιλία.

Ἁγίου Φανουρίου στὴν Γλυφάδα

Ἑορτάστηκε ἡ μνήμη τοῦ Μεγαλομάρτυρος Φανουρίου στὸν ὁμώνυμος Ἱερὸ Ναὸ στὴν Γλυφάδα τὸ Σάββατο, 27-08/9-09-2023. Στὸν Μ. Ἑσπερινὸ τῆς παραμονῆς χοροστάτησε ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πειραιῶς καὶ Σαλαμίνας κ. Γερόντιος, μετὰ τοῦ Ἐφημερίου π. Καλλινίκου, Κληρικῶν καὶ τελέσθηκε ἱερὰ Λιτανεῖα. Τὴν πρωία, τῆς Θ. Λειτουργίας προεξήρχε ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Καλλίνικος, τῆ συμμετοχῆ τοῦ Σεβ. Δημητριάδος κ. Φωτίου, Ἱερέων καὶ Διακόνου.

Ἡ Ἐξόδιος Ἀκολουθία καί Ταφή τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Εὐρίπου καί Εὐβοίας κυροῦ Ἰουστίνου

ΤΗΝ Τρίτη, 19-07/01-08-2023, ἐπιτελέσθη ἡ Ἐξόδιος Ἀκολουθία τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου Εὐρίπου καί Εὐβοίας κυροῦ Ἰουστίνου, κοιμηθέντος τὴν προτεραίαν ἐξ ἀνακοπῆς καρδίας εἰς ἡλικίαν 105 ἐτῶν, στὴν Ἱερά Μονή Ὁσίου Ὀνουφρίου στὴν Ντάρδεζα Κερατέας Ἀττικῆς, τῆς ὁποίας κτίτωρ καί ἰδρυτὴς ὑπῆρξεν ὁ μακαριστὸς Ἱεράρχης.

Μετὰ τὸ πέρασ τῆς Θείας Λειτουργίας, πού τελέστηκε ὑπὸ τοῦ Πανοσιολ. Ἱερομ. π. Καλλινίκου, ἄρχισε ἡ Ἐπικήδειος Ἀκολουθία προεξάρχοντος τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Καλλινίκου, μέ τὴν συμμετοχὴ τῶν Σεβ/των Μητροπολιτῶν Ἀττικῆς & Βοιωτίας κ. Χρυσοστόμου καί Πειραιῶς & Σαλαμίνας κ. Γερωντίου, Ἱερέων καί Διακόνων.

Προσηλθάν πολλοὶ πιστοί, κυρίως ἀπὸ τὴν Χαλκίδα καί τὴν Καρυστία, διὰ νὰ ἀποχαιρετίσουν τὸν Ποιμενάρχη τους.

Ἡ ταφή τοῦ μακαριστοῦ Μητροπολίτου πραγματοποιήθηκε στὸν προαύλειο χῶρο τῆς Μονῆς, δίπλα στό Ἱερό Βῆμα τοῦ Ναοῦ.

Ἰουστίνου τοῦ Σεβασμιωτάτου καί Θεοπροβλήτου Μητροπολίτου Εὐρίπου καί Εὐβοίας εἶν αἰωνία ἡ μνήμη!

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΙΑΣ - ΕΤΟΣ ΙΔΡΥΣΕΩΣ 1928. Δημοσιογραφικὸν Ὅργανον τῆς Ἐκκλησίας τῶν Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος. Περίοδος Γ' ἔτος 73ον Τεύχος 1035 Ἰούλιος-Αὐγούστος 2023. Ἰδρυτής: Ἀνδρέας Βαποριδῆς († 1976). Ἐκδότης: Ἡ Α.Μ. ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ.κ. ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ. Διευθυντής: † Ὁ Δημητριάδος Φώτιος. Ἐπιμέλεια Ὑλης-Σελιδοποίησης: † Ὁ Λαοῖς Κλήμης. Διεύθυνσις: Κάνιγγος 32, Τ.Κ. 106 82, ΑΘΗΝΑΙ. Συνδρομαί: Ἐσωτερικοῦ ἔτησίᾳ 15 εὐρώ, Ἐξωτερικοῦ 25 \$ Η.Π.Α. Τιμὴ φύλλου 1 εὐρώ. ISSN: 1107-6763. Ἰδιοκτησία - Κεντρικὴ Διάθεσις: «ΓΕΝΙΚΟΝ ΤΑΜΕΙΟΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ Γ.Ο.Χ. ΕΛΛΑΔΟΣ» ὁδὸς Κάνιγγος 32, Τ.Κ. 106 82, ΑΘΗΝΑΙ. Τηλ.: 2103828280 -Fax: 2103847365, www.ecclesiagoc.gr, e-mail: ecclesiagoc@gmail.com Τὰ ἀνυπόγραφα ἄρθρα ἀποδίδονται εἰς τὴν διεύθυνσιν. Συνδρομαί: Τραπεζικὸς Λογαριασμὸς Γενικοῦ Ταμείου Ἐκκλησίας Γ.Ο.Χ. Ἑλλάδος εἰς Ἐθνικὴν Τράπεζαν (IBAN): GR030110040000004029602812, ΚΩΔ. SWIFT ΤΡΑΠΕΖΗΣ (BIC): ETHNGRAA